

11/1997. (V. 28.) NM rendelet

a természetgyógyászati tevékenység gyakorlásának egyes kérdéseiről

A természetgyógyászati tevékenységről szóló 40/1997. (III. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 4. §-ának (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. § A nem-konvencionális gyógyító és a természetgyógyászati (a továbbiakban együtt: nem-konvencionális) eljárások körébe tartozó tevékenységi csoportokat (a továbbiakban: tevékenység), az annak végzésére jogosult személyek körét, valamint a kiegészítő, illetve helyettesítő tevékenységeket az 1. számú melléklet tartalmazza.

2. § (1) A betegség megállapítása és a terápiás terv elkészítése, a beteg egészségi állapotának figyelemmel kísérése orvosi feladat. Az orvos vagy a beteg kezdeményezésére, a tevékenység végzésére képesített - nem orvos - személy részt vehet a beteg ellátásában, és a nem-konvencionális gyógymódot a (2) bekezdés kivételével, a természetgyógyászati képesítésének megfelelően előzetes orvosi vizsgálat, illetve szakellátás után vagy azzal párhuzamosan, a beteg rendszeres orvosi ellenőrzése mellett - kiegészítő tevékenységként - önállóan végezheti. Amennyiben a nem orvos, tevékenység végzésére képesített személy bevonását az orvos kezdeményezi, ehhez a beteg beleegyezése szükséges. A tevékenység megkezdése előtt az azt alkalmazni kívánó orvos is elvégezheti az előzetes szakorvosi vizsgálatot, amennyiben rendelkezik olyan szakorvosi képesítéssel, amely feljogosítja a beteg szakorvosi vizsgálatára és ellátására. A szakorvos - gyógyítói szabadságával élve - saját szakterületén belül megválaszthatja, hogy azon nem-konvencionális tevékenységek közül, amelyek elvégzésére jogosult, melyiket alkalmazza kiegészítő, és melyiket helyettesítő gyógymódként. Ha a beteg saját gyógykezelésébe természetgyógyászt kíván bevonni, azt a kezelőorvos nem akadályozhatja meg.

(2) A tevékenység végzésére képesített nem orvos személy az orvos által felállított diagnózissal kapcsolatos terápiát nem módosíthatja, a beteget nem kezelheti előzetes orvosi vizsgálat nélkül, illetve az orvosi kezelés alatt álló személy esetén köteles konzultálni a kezelést végző orvossal; továbbá nem rendelhet és nem végezhet szervekbe, szövetekbe hatoló beavatkozást és akupunktúrát, kivéve a szenvedélybetegek leszoktatására alkalmazott fülakupunktúrát.

(3) A nem-konvencionális gyógyító eljárásokon alapuló pszichoterápiás tevékenységet, illetve módszereket, pszichodiagnosztikus eljárást csak pszichiáter szakorvos és pszichoterápiás klinikai képesítéssel rendelkező orvos, valamint - az (1) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - klinikai szakpszichológus végezhet.

3. § (1) A tevékenységet végző személyek és szervezetek az egészségügyi dolgozókra vonatkozó jogszabályok és etikai normák szerint működnek.

(2) A gyógyító-megelőző ellátásban előírt dokumentációban rögzíteni kell különösen a kiegészítő nem-konvencionális eljárás indokát, a beteg állapotát és annak változását.

(3) A tevékenység gyakorlása során az azt végző személy nyilvántartja a 2. számú melléklet szerinti adatokat.

4. § (1) A tevékenység végzése során

a) a külön jogszabály alapján az Országos Gyógyszerészeti Intézet (a továbbiakban: OGYI), illetve az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Országos Tisztifőorvosi Hivatala (a továbbiakban: ÁNTSZ OTH) által gyógyszerként törzskönyvbe bejegyzett gyógyszer,

b) az OGYI által külön jogszabály alapján nyilvántartásba vett gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású anyag vagy készítmény,

c) a külön jogszabály alapján az OGYI, illetve az ÁNTSZ OTH által esetileg engedélyezett készítmény,

d) az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet által engedélyezett különleges táplálkozási igény kielégítését szolgáló élelmiszerek, valamint

e) a külön jogszabály alapján minősített gyógynövény használható.

(2) Magyarországon nem törzskönyvezett homeopátiás készítmény abban az esetben alkalmazható, ha a törzskönyvezés iránti eljárás már megindult, és az OGYI a készítményt nyilvántartásba vette.

(3) A műszerek, eszközök alkalmazását is igénylő tevékenység végzése során kizárólag az Országos Kórház- és Orvostechikai Intézet érvényes engedélyével rendelkező eszközök használhatók.

5. § (1) Az R. 3. § (1)-(2) bekezdései szerinti vizsgát az Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet folytatja le, és közzéteszi a vizsgaszabályzatot. A vizsgabizottság tagjait az ETI javaslatára a népjóléti miniszter hagyja jóvá, és kijelöli a vizsgabizottság elnökét.

(2) A ETI a vizsgát tett személyekről nyilvántartást vezet.

6. § (1) Ez a rendelet 1997. július 1. napján lép hatályba.

(2) A rendelő létesítésére vonatkozó előírásokat a 3. számú melléklet, a tevékenységi csoportok szakmai és vizsgakövetelményeit - az R. 2. § (1)-(3) bekezdései szerinti vizsga kivételével - a 4. számú melléklet tartalmazza.

☞ (3)

☞ 7. §

1. számú melléklet a 11/1997. (V. 28.) NM rendelethez

Nem-konvencionális tevékenységek

1. Csak orvos által végezhető tevékenységek
 - Manuálterápiás eljárások.*
 - Hagyományos kínai orvoslás.
 - Neurálterápiás módszerek.
 - Minden egyéb olyan nem-konvencionális eljárás vagy módszer - a 3. pontban felsoroltak kivételével -, amelyek képzésére orvostudományi egyetem tanfolyamot és vizsgát szervez vagy, ilyen tanfolyamot és vizsgát akkreditál.
2. Gyógytornász felsőfokú egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személy az 1. pont szerinti tevékenységek közül a *-gal jelöltet végezheti a gerincmanipulációs műfogások kivételével.
3. Orvosi és egyéb felsőszintű egészségügyi szakképesítés nélkül végezhető tevékenységek
 - a) Csak szakképesítés megszerzése után végezhető természetgyógyászati tevékenységek:
 - Akupresszúra
 - Alternatív mozgás- és masszázsterápiák
 - Életmód-tanácsadás és terápia
 - Reflexzóna terápia
 - b) Vizsgálattal záruló továbbképzéssel megszerezhető képesítés után végezhető tevékenységek:
 - Alternatív fizioterápiás módszerek
 - Bioenergiát alkalmazó módszerek
 - Fitoterápia
 - Fülakupunktúrás addiktológiai eljárások
 - Kineziológiai módszerek
 - Szemtréning eljárások

2. számú melléklet a 11/1997. (V. 28.) NM rendelethez

A természetgyógyászati tevékenységet végző személyek által nyilvántartandó adatok

1. A kezelt személy személyi adatai (név, leánykori név, születési hely és idő, anyja neve, lakcím).
2. A természetgyógyászati tevékenység indokának rövid leírása, beleértve a kórelőzményeket, az orvos által megállapított diagnózist és javasolt terápiát.
3. Az elvégzett természetgyógyászati kezelés ismertetése, a természetgyógyász által javasolt terápia.
4. A természetgyógyászati kezelés időpontja(i) és a kezelt személy állapotában bekövetkezett változás leírása.

3. számú melléklet a 11/1997. (V. 28.) NM rendelethez

A természetgyógyászati rendelő kialakítására vonatkozó előírások

A természetgyógyászati rendelőknek

a) a műszaki előírások figyelembevételével legalább 12 m² alapterületű - a négyzetméter közötti természetgyógyász-beteg találkozásra lehetőség szerint alkalmas - rendelőhelyiséggel,

b) várószobával,

c) WC-vel és a beteg számára kézmosási lehetőséggel kell rendelkeznie.

A várószobának közforgalmú helyről megközelíthetőnek kell lennie. A rendelőhelyiségben biztosítani kell a megfelelő fűtést, világítást, valamint a hideg-meleg folyóvizet kézmosási lehetőséggel.

A rendelő felszereltségéről egyedileg, a konkrét tevékenység ismeretében az ÁNTSZ területileg illetékes megyei (fővárosi) intézete dönt.

4. számú melléklet a 11/1997. (V. 28.) NM rendelethez

Természetgyógyászati tevékenységek szakmai és vizsgakövetelményei

AKUPRESSZŐR

I. A szakképesítésre vonatkozó adatok

1. Szakképesítés megnevezése: akupresszőr
2. Képzés formája: iskolarendszeren kívüli

II. A szakképesítés munkaterülete

A munkaterület rövid, jellemző leírása:

Az akupresszőr tevékenysége a hagyományos kínai orvoslás és akupunktúrás pontok és vezetékek ismeretén alapul. Az akupresszőr az akupunktúrás pontokat vizsgálja és ujjnyomással vagy más mechanikai hatással kezeli.

Az akupresszőr, miután tájékozódott a beteg addigi orvosi ellátásáról, anamnézist állít össze a kínai orvoslás szabályai szerint, majd akupresszúrás kezelési tervet készít, és a program szerint a beteget rendszeresen kezeli. Kezelési módszerei között az akupresszúrán kívül szerepelnek más kínai masszázstechnikák is. Az állapot változását a beteg visszajelzései, valamint kezelőorvosi konzultáció alapján észleli és a programot szükségszerűen módosítja. Ha a beteg a megfelelő orvosi vagy más szakellátásban még nem részesült, a megfelelő helyre továbbirányítja. Az akupresszőr a kínai orvoslás szabályai szerint betegségmegelőző kezeléseket is végez, a beteget az egészséges életmódra nevezi.

III. A szakképesítés szakmai követelményei

1. A foglalkozás gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatcsoportok, feladatok
 - Természetgyógyászati nomenklatúrát alkalmaz.
 - Betartja kompetencia határait a természetgyógyászatban előforduló vizsgálati és terápiás módszerek tudományos megítélése és a társszakmák kompetenciái szerint.
 - Tevékenysége során alkalmazza a klasszikus, modern, népi természetgyógyászati ismereteit.
 - Tevékenysége során felhasználja a hagyományos távolkeleti gyógyászati ismereteit.
 - Tevékenysége során alkalmazza anatómiai, élettani, kórtani és elsősegélynyújtási ismereteit.
 - Tevékenysége során alkalmazza klinikai alapismereteit.

Alapfeladatok:

- Tevékenységét a vonatkozó jogszabályok és az etikai normák szerint végzi.
- Kommunikációs feladatok végzése.
- Dokumentációs feladatok végzése.
- Tevékenységével kapcsolatos fertőtlenítő eljárásokat végez, betartja a higiénés előírásokat.
- A biztonságos és folyamatos működéshez szükséges tárgyi, technikai feltételeket biztosítja.

Speciális feladatok:

- Anamnézis-készítés.
- Kezelési terv felállítása, a kezelés eredményének megfelelő módosítása.
- Tanácsadás, bizonyos kezeléselemek betanítása.
- A tervek szerinti akupresszúrás és más mechanikus kezelés.
- Segédkezés természetgyógyász-akupunktőr orvos rendelőjében.

2. Követelmények

2.1. A legfontosabb feladatcsoportok követelményei:

A hallgató legyen képes:

- ismertetni és használni a természetgyógyászati nomenklatúrát,

- jogi és etikai ismeretei alapján betartani kompetencia határait a természetgyógyászatban előforduló vizsgálati és terápiás módszerek tudományos megítélése és a társszakmák kompetenciái szerint,
- alkalmazni tevékenysége során a klasszikus, modern, népi természetgyógyászati ismereteit,
- felhasználni a hagyományos távol-keleti gyógyászati ismereteit,
- az anamnézis készítéséhez a tevékenység szakszerű végzéséhez legyen képes alkalmazni anatómiai, élettani, kórtani, elsősegélynyújtási és klinikai ismereteit.

2.2. A követelmények szakmai tartalma:

EGÉSZSÉGÜGYI MODUL

Anatómiai alapismeretek

- A mozgásrendszer
 - = a csontokról általában,
 - = részletes csonttan,
 - = az ízületek,
 - = általános izomtan,
 - = részletes izomtan.
- A keringés szervrendszere
 - = vér jellemzői, vércsoport-meghatározás,
 - = a szív anatómiája,
 - = az erek anatómiája, a vérkörök.
- A légzőrendszer anatómiája.
- Az emésztőrendszer anatómiája
 - = a felső, középső és alsó szakasza,
 - = anyagcsere.
- A kiválasztórendszer anatómiája.
- A nemi szervek anatómiája
 - = férfi,
 - = női.
- A neuroendokrin rendszer anatómiája.
- Az idegrendszer feladata, felosztása.
- Az agyvelő és gerincvelő anatómiája, működése.
- Az érzékszervek anatómiája
 - = szem,
 - = fül,
 - = bőr,
 - = szaglás, ízlelés.

Élettani alapismeretek

- Szív élettana.
- Erek élettana.
- Vérkeringést befolyásoló tényezők.
- Vérnyomást befolyásoló tényezők.
- A mozgás, izomműködés élettana.
- A légzőrendszer élettana.
- Légzést befolyásoló tényezők, légzés hatása az energiaellátásra.
- Emésztőrendszer élettana.
- Emésztést befolyásoló tényezők, táplálkozás hatása az energiaellátásra.
- Kiválasztást befolyásoló tényezők.
- Nemi szervek élettana.
- Szexualitást befolyásoló tényezők.
- Neuroendokrin szervek élettana.
- Idegélettani alapfogalmak.
- A magasabb idegműködés szerepe.
- Az érzékszervek élettana.
- Az immunrendszer szerepe.
- Hő reguláció.

Kórtani alapismeretek

- A betegség etológiája
 - = élettelen kórokozók,
 - = élő kórokozók.
- Általános kórtan

- = a betegség szakaszai és kimenetele,
- = a szervezet válaszreakciói,
- = a szövetek kóros elváltozásai,
- = a gyulladások,
- = a daganatok.
- Részletes kórtan
 - = a keringés szervrendszere,
 - a vér kórtana,
 - a szív kórtana,
 - az erek kórtana,
 - centrális és perifériás keringési elégtelenség,
 - magas vérnyomás, alacsony vérnyomás,
 - perifériás keringési zavarok,
 - = a légző rendszer kórtana,
 - fulladás, mint tünet lehetséges okai,
 - = az emésztő rendszer és emésztőmirigyek, az epeutak kórtana,
 - funkcionális és organikus kórképek,
 - = a kiválasztó rendszer kórtana,
 - = a neuroendokrin rendszer kórtana,
 - = anyagcsere kórtana,
 - = az idegrendszer betegségeinek csoportosítása,
 - az agnyomás fokozódás tünetei,
 - az eszméletvesztés kórélettana,
 - főbb pszichiátriai kórképek,
 - = daganatos betegségek,
 - = fertőző betegségek,
 - = betegségcsoportok tünetei, amikor orvoshoz kell irányítani a beteget.

Klinikai alapismeretek

- Szív- és érrendszeri betegségek.
- Gasztro-enterológiai betegségek.
- Szemészeti betegségek.
- Bőrgyógyászati betegségek.
- Pszichiátriai betegségek.
- Fül-orr-gégészeti betegségek.
- Daganatos betegségek.
- Endokrinrendszer betegségei.
- Anyagcsere-betegségek.
- Urológiai betegségek.
- Nőgyógyászati betegségek.
- Légúti betegségek.
- Sebészeti betegségek.

Elsősegélynyújtási alapismeretek

- Az elsősegélynyújtás fogalma és szabályai.
- A mentőláda felszerelése, az elsősegélynyújtás eszközei.
- Az életjelenségek vizsgálata: a halál jelei.
- A reanimáció.
- Teendők eszméletvesztés esetén.
- A sebek fogalma, fajtái.
- Az elsődleges sebellátás.
- A kötés szabályai.
- Testtáj kötések.
- A vérzés fogalma, típusai.
- Elsődleges vérzéscsillapítás.
- A törés, a ficam és a rándulás fogalma és jellemzői.
- Elsősegélynyújtási feladatok.
- Teendők áramütés, villámcsapás és sugárkárosodás esetén.
- Az Országos Mentőszolgálat feladatai.
- A mentőkocsi típusai és felszereltségük.
- A mentő hívása, teendő a megérkezésig.
- A sérültek elhelyezése a baleset színhelyén.
- Tömeges baleset és az elsősegélynyújtási feladatok.

- A baleset megelőzése.

TERMÉSZETGYÓGYÁSZATI MODUL

Természetgyógyászati propedeutika

A természetgyógyászat története, filozófiai alapjai:

- védikus filozófia, ajúrvédikus orvoslás,
- taoista filozófia, hagyományos kínai orvoslás,
- buddhista filozófia, hagyományos tibeti orvoslás,
- modern európai természetgyógyászat filozófiai és történeti gyökerei,
- magyar népgyógyászat filozófiai vonatkozásai és története,
- gyógyító eljárások és hozzájuk kapcsolódó gondolkodásmódok.

A természetgyógyászati meggondolások biokémiai, élettani, kórélettani alapjai:

- Az élet szerveződése
 - = a biomolekulák,
 - = szupramolekuláris komplexek,
 - = sejtszervecskék (sejtorganellumok),
 - = a sejt,
 - = a sejt és közvetlen környezete (mikromilió),
 - = a szövet,
 - = a szerv,
 - = a szervrendszer,
 - = a szervezet,
 - = a szervezet és környezete (makromilió).
- A regulációs medicina biokémiai alapjai:
 - = az alarendszer fogalma, felépítése, szerepe,
 - = az alarendszer kóros működése és az azt kiváltó tényezők,
 - = a szervezet kompenzációs mechanizmusai,
 - = az alapreguláció fogalma, a regulációs folyamatok a természetgyógyászatban,
 - = „multidimenziális folyamatok” és „nyitott rendszer” paradigmái,
 - = terápiás akadályok, biológiai zavarómezők, gócok.

Pszichoimmunológia

- A természetgyógyászat energetikai alapismeretei:
 - = filozófiai megközelítések a bioenergetika megértéséhez,
 - = a bioenergia fizikai alapjai,
 - = definíciók,
 - = a bioenergia érzékelése, mérése,
 - = az élő szervezet normális belső energiarendszerének természettudományos és tradicionális megközelítései,
 - = energiaáramlás testen belül (kínai és indiai megközelítés),
 - = energiamező az emberi test körül (természettudományos ismeretek és extraszenszek beszámolóí),
 - = a normális bioenergetika valós és vélhető változásai betegségek és környezeti behatások során,
 - = a természetgyógyászati gyógymódok közös energetikai kapcsolódása.
- A természetgyógyászatban használatos alapvető definíciók:
 - = természetgyógyászat és szinonimái (orvosi, jogi, tartalmi definíciók),
 - = a természetgyógyászat meghatározó jegyei,
 - = a természetgyógyászat felosztása (klasszikus, modern, tradicionális),
 - = egészség - betegség,
 - = holisztika,
 - = zöldmozgalom,
 - = bioreform.
- A természetgyógyászat makrostruktúrája:
 - = az ember egészségét befolyásoló belső tényezők,
 - = az ember egészségét befolyásoló külső tényezők,
 - = a természetgyógyászat helye az orvoslásban, kapcsolatrendszere,
 - = a természetgyógyászat helye a krónikus betegségek kezelésében,
 - = a természetgyógyászat helye a klinikai betegellátásban,
 - = a természetgyógyászat felosztása és kapcsolódása a mai orvostudomány egyes módszereihez,
 - = a természetgyógyászat, a pszichológia és az orvostudomány határterületén megjelent módszerek.
- A természetgyógyászat helye a mai orvostudományban és az egészségügyben:

- = kompetenciahatárok, szakmai egyeztetések,
- = oktatás, továbbképzés,
- = a természetgyógyászat integrációja a különböző szakmák esetén.
- A megelőzés, gyógyítás és rehabilitáció természetgyógyászati módjai:
 - = a komplementer orvoslás helye, szerepe a megelőzés, a gyógyítás és a rehabilitáció terén,
 - = a természetgyógyászati módszerek értékelése, besorolása, bizonyítottsága,
 - = a természetes gyógymódok alkalmazásának szinterei.
- A gyógyító-kliens kapcsolat.
- A természetgyógyász személye, magatartása.

Klasszikus természetgyógyászati módszerek

Életmódterápia:

- részvétel egy legalább 5 napos saját élményű bentlakásos életmódtáborban,
- az egészséges életmód alapelvei,
- a hatékony egészséges életmódra nevelés alapelvei,
- az életmódhoz tanácsot adó személy hitelességének kérdései,
- az életmódváltás pszichológiai háttere,
- az életmódra nevelés szinterei,
- az egészséges életmódra nevelés módszerei.

Természetgyógyászati táplálkozástan és dietetika:

- a táplálkozás biokémiája,
- a természetgyógyászati táplálkozásterápiákról általában,
- a hagyományos táplálkozási rendszerek
 - = ájurvédikus,
 - = Are Waerland rendszere,
 - = makrobiotika,
 - = Shelton/Diamond-rendszer,
 - = Hay-féle választódiéta,
 - = mazdaznan módszer,
 - = vegetárius étkezés értékelése,
 - = az Oláh Andor-féle táplálkozási rendszer,
 - = természetgyógyászati diéták, kúrák,
 - = Gerson-diéta,
 - = Buchinger-Lützner-féle léböjt,
 - = Schrott-kúra,
 - = Mayr-kúra,
 - = táplálkozási zavarok következményei,
 - = táplálkozási anamnézis,
 - = ételallergia,
 - = vegetárius gyermek,
 - = a természetgyógyászati diéták, kúrák indikációi, ellenjavallatai, veszélyei.

Természetgyógyászati víz- és természeti elemterápiák:

- a fizioterápia és a természetgyógyászati elemterápiák kapcsolata,
- a természetgyógyászati elemterápiák élettani és biokémiai értékelése,
- geoterápia,
- helioterápia, nappótló készülékek,
- szauna és egyéb forrókamrák,
- légfürdő, légzésgyakorlatok, légzésterápia,
- Kneipp-féle vízgyógyászatról általában,
- a Kneipp-féle vízgyógyászat alkalmazásának alapelvei,
- Kneipp-módszerek hatása, javallata, ellenjavallata, technikája
 - = lemosások,
 - = leöntések,
 - = pakolások,
 - = zuhanyok,
 - = a speciális Kneipp-módszerek,
 - = félfürdők, fürdők,
- szauna,
- szolárium,
- klímaterápia,

- hazánk gyógyvizei és jelentőségük.

Fitoterápia:

- a fitoterápia alapjai
 - = története,
 - = oki-tüneti kezelés megfontolása a terápia során,
 - = receptúra készítés;
- a fitoterápia klinikuma
 - = immunstrumuláns gyógynövények,
 - = tápcsatornára ható gyógynövények,
 - = bőrbetegségek gyógynövénykezelése,
 - = húgyúti betegségek gyógynövényei,
 - = légúti betegségek gyógynövényei,
 - = nyugtató hatású gyógynövények,
 - = keringési betegségek gyógynövénykezelése;
- apiterápia,
- aromaterápia,
- gyógynövények alkalmazása gyógyszerforma szerint,
- gyógynövények begyűjtése és kezelése során követendő legfontosabb szabályok.

Természetgyógyászati mozgás és mozgásterápiák:

- A hagyományos és a természetgyógyászati mechanoterápiák élettani alapjai.
- Do-in.
- Siatsu.
- Jóga ászanák élettani hatása.
- Jógaterápia.
- Qi-gong.
- Waitang-kung.
- Meir-Schneider komplex mozgásrendszere.
- Callanetics.
- Légzésterápia.
- Akupresszúra.
- Thai masszázs.
- Masayuki masszázs.
- Kötőszöveti masszázs.
- Láb reflexológia.
- Kéz reflexológia.
- Feldenkrais módszer.
- Alexander módszer.
- Fül reflexológia.
- Gyógylovaglás.
- Táncterápiák.
- Jogging, túrázás, úszás.

Természetgyógyászati állapotfelmérő módszerek:

- Kapcsolat a szokásos orvosi diagnosztika és a természetgyógyászati vizsgálatok között.
- Anamnézis a természetgyógyászatban.
- Mikrorendszerek diagnosztikai értékelése:
 - = az akupunkturális pont jellemzői, mikroakupunktúrás rendszerek,
 - = arc reflexológiai vizsgálata,
 - = fül reflexológiai vizsgálata,
 - = írisz reflexológiai vizsgálata,
 - = chiromantia,
 - = láb diagnosztika,
 - = nyelv reflexológiai vizsgálata,
 - = orr reflexológiai vizsgálata,
 - = szájüreg és a szájüregi képletek reflexológiai vizsgálata,
 - = japán hasi diagnosztika,
 - = dr. F. X. Mayr-féle vizsgálat.
- Asztrológia modern értékelése.
- Műszeres vizsgálatok a természetgyógyászatban:
 - = Voll-féle elektroakupunktúrás vizsgálat,
 - = Ryodoraku vizsgálat,

- = dekódermérés,
- = termovíziós diagnosztika,
- = regulációs termográfia,
- = VEGA teszt.
- Manuális medicina diagnosztikája.
- Kineziológiai vizsgálat.
- Bioenergetikai vizsgálat:
 - = műszeres vizsgálatok,
 - = emberi érzékelés értékelése,
 - = változások a szervezet normális bioenergiamezőiben és áramlásaiban,
 - = tradicionális távolkeleti módszerek az energiaváltozások felderítésére,
 - = testi-lelki állapotok, betegségek, élethelyzetek jellegzetes energetikai hatása,
 - = radiesztéziás vizsgálat.
- Pulzus kínai és indiai rendszerű vizsgálata.
- Laboratóriumi vizsgálatok a természetgyógyászatban.

Modern természetgyógyászati módszerek

Antropozófus orvoslás

- története, filozófiai háttere,
- jelentősége ma, gyakorlásának szabályai
- klinikai gyakorlata,
- gyógyszergyártása,
- euritmia,
- művészetterápia.

Biológiai fogorvoslás

- története,
- meghatározása, jelentősége,
- szájból levő zavarómezők, góccok jelentősége az alaprendszer terhelésének tükrében,
- fogorvosi beavatkozások veszélyei
 - = szájáram,
 - = amalgámprobléma értékelése,
 - = turbina jelentősége,
 - = beültetett csapok,
- diagnosztika,
- Voll-féle elektroakupunktúra szerepe a biológiai fogorvoslásban,
- terápiás lehetőségek.

Biofizikai és biokémiai elvekre épülő természetgyógyászati terápiák

- enzinterápia,
- hangterápia,
- magnetoterápia,
- színterápia,
- HOT,
- oxigénterápia,
- ózonterápia.

Homeopátia

- története, fejlődése,
- alapelvei (hasonlósági szabály, potenciálás, gyógyszervizsgálat),
- homeopátiás anamnézis (különleges fogalmak, gyógyszerfelfedezés, hierarchizálás, repertorizáció),
- gyógyulás homeopátiával,
- miazma tan a homeopátiában,
- irányzatok a homeopátiában,
- tudományos igazolhatósága,
- a homeopátia előnyei, lehetőségei, korlátai, határai.

Kozmo- és bioenergetika

- kölcsönhatás két személy energiarendszere között (emberközi kapcsolatok, terápiás kapcsolatok, a bioenergetikus tevékenysége),
- a bioenergia-kezelést végző személlyel szembeni elvárások, felkészültsége,
- a vizsgálat és a terápia illeszkedése,
- a bioenergia-kezelés vélhető és bizonyított preventív jelentősége,
- a bioenergia-kezelések módszerei,

- = „bioenergetika”,
- = reiki,
- = fényadás,
- = radieszttézia,
- a bioenergia-kezelések indikációi,
- a bioenergia-kezelések veszélyei, ellenjavallatai.

Manuális terápia, kiropraktika, oszteopátia

- története, tárgya,
- alapfogalmak,
- funkcionális ízületi blokk (FIB) kórleltana,
- a manuális medicina diagnosztikai és terápiás kapcsolódása,
- indikációi, kontraindikációi,
- a gerinc és a belső szervek kapcsolatai,
- prevenció,
- veszélyei, a terapeuta képzettsége.

Kineziológia

- „Touch for Health”,
- „EDU-K” és a Brain Gym terápia,
- „Tree in One Concept”.

Méregtelenítő terápia

- méregtelenítés meghatározása és jelentősége a természetgyógyászatban,
- a mérgek és salakanyagok biokémiai, klinikai meghatározása,
- méregtelenítő módszerek a bőrön keresztül,
- méregtelenítő módszerek a tüdőn keresztül,
- méregtelenítő módszerek a gyomor-bélrendszeren keresztül,
- kólonhidroterápia,
- méregtelenítő módszerek a vesén keresztül,
- a böjt,
- egyéb intenzív diétás módszerek,
- környezeti mérgek,
- fitoterápiás méregtelenítés.

Mikrobiológiai terápia

Mikro- és makroterületek ingerterápiái - akupunktúra rendszerek

- Ingerforrások szerinti felosztás
 - = elektromos áram, mágneses tér,
 - = laser terápia,
 - = hideg, hő terápia,
 - = köpölyözés, moxa,
 - = injekciós technikák.
- Akupunktúra rendszerek
 - = hagyományos kínai testakupunktúra,
 - = mikrorendszerek.
- Akupunktúra a prevencióban.

Neuráalterápia (Huneke-féle)

- története,
- elméleti háttere (az alaprendszerrel való kapcsolata, szegment-regulációs komplexum, vegetatív idegi hálózat),
 - alapfogalmak (zavarómező, góc, „szekunden fenomén” (másodpercjelenség), infiltráció, gelózisok, miogelózisok, trigger pontok),
 - kezelési módok (quaddli, infiltráció, ganglionkezelés, kezelési programok),
 - indikáció, kontraindikáció,
 - eszközei, a kezeléshez használt anyagok tulajdonságai,
 - veszélyei.

Növényterápia (hatóanyagelvű fitoterápián kívüli használati módok)

- alacsony potenciájú, növényi alapanyagú homeopátiás szerek,
- Bach-virágterápia,
- növények választása, tesztelése,
- népi gyógynövényhasználat,
- kínai gyógynövényhasználat,

- ájurvédikus gyógynövényhasználat.

Naturkonform technikák

- egészségünket befolyásoló tényezők,
- környezeti medicina
 - = kémiai anyagok,
 - = elektromágneses terek,
 - = természetidegen, természetközeli lakó-, munka-, hobbykörnyezet, közlekedés,
- ökológia, humánökológia, biogazdálkodás.

Naturkonform életmód

- politikai-jogi vonatkozások,
- pénzügyi-gazdasági vonatkozások,
- ökológiai-ökonómiai vonatkozások.

Hagyományos távol-keleti gyógyászat

Ájurvédikus gyógyászat

- filozófiai áttekintés, életmód,
- prevenció,
- ájurvédikus orvosi szakmák,
- kezelési módszerek.

Tibeti medicina

- filozófiai háttér,
- gyógyszerei,
- egyéb módszerei.

Hagyományos kínai medicina

- gondolkodási rendszer, yin-yang egyensúly,
- mozgásrendszer,
- táplálkozástan,
- gyógynövényhasználat,
- masszázs.

Hagyományos népi gyógyászat

- A népgyógyászat közös jellemzői.
- Európán kívüli népek gyógyászata.
- Európai népek gyógyászata.
- Magyar népi orvoslás
 - = története,
 - = jelentős gyűjtései, gyűjtői,
 - = ma élő népi orvoslás értékei.

Társszakmák a természetgyógyászatban

Pszichoterápia és pszichológia alapjai

- Személyiséglélektan.
- Fejlődéslélektan
- Pszichopatológia.
- Transzperszonális pszichológia.
- Relaxáció.
- Imaginatív-, szimbólumterápia.
- Kreatív terápiák.
- Művészetterápiák.
- Hipnózis.
- Pszichodráma.
- Személyközpontú megközelítés.
- Csoportdinamikai módszerek.
- Humanisztikus technikák.

Fizioterápia alapjai

- Balneológia.
- Gyógytorna.
- Gyógymasszázs.
- Elektroterápia.

- Dietetika.
- Vodder-féle manuális limfás drenázs.
- Gyógyúszás.

Természetgyógyászati klinikum

- Szív- és érrendszeri betegségek.
- Gasztroenterológiai betegségek.
- Légzőrendszeri betegségek.
- Természetgyógyászati urológiai betegségek.
- Központi idegrendszer betegségeinek terápiája.
- Anyagcsere-betegségek.
- Bőrgyógyászati betegségek.
- Biológiai daganatkezelés.
- Gyermekgyógyászati betegségek.
- Szemészeti betegségek.
- Füll-orr-gégészeti betegségek.
- Nőgyógyászati betegségek.

ALAPFELADAT KÖVETELMÉNYEI

a) Tevékenységét a vonatkozó jogszabályok és az etikai normák szerint végzi

A hallgató legyen képes:

- felsorolni az egészségügyi és szociális, valamint a társadalombiztosítás intézményrendszerét, feladatait, működésének alapelveit,
- alkalmazni a tevékenységre vonatkozó hatályos jogszabályokat,
- alkalmazni a vállalkozás működtetésével kapcsolatos alapvető jogszabályokat,
- tájékozódni a büntetőjogi felelősség alapelveiben,
- tevékenységének gyakorlása közben lelkiismeretességet, empátiás készséget, őszinteséget, tiszteletet tanúsítani,
- elfogadni, alkalmazni a titoktartási kötelezettséget,
- megfogalmazni az alapvető emberi értékeket,
- megfogalmazni a titoktartás megszegésének következményeit,
- ismerje a verbális iatrogénia fogalmát,
- megfogalmazni a szakmai etika alapkérdéseit (beteg, klienskiszolgáltatottság, felelősség),
- felismerni az egyes helyzetek, kapcsolatok etikai jellegű problémáit, megfogalmazni a helyes megoldásokat,
- tevékenységében a kompetenciahatárokat betartani.

A követelmények szakmai tartalma:

- tevékenységére vonatkozó jogi szabályozók (hatályos népjóléti tárgyú törvények és rendeletek, hatályos népjóléti tárgyú kormányrendeletek, hatályos népjóléti miniszteri rendeletek),
- kérelem-határozat,
- jogorvoslat,
- hatáskör,
- illetékesség,
- jogképesség, cselekvőképesség, képviselet,
- teljesítési kötelezettség,
- tájékoztatási kötelezettség,
- a beteg jogai,
- hozzájárulás a beavatkozáshoz,
- adatvédelem,
- titoktartási kötelezettség,
- kártérítés általános szabályai,
- a dokumentálás jelentősége a jogvédelemben,
- munkajog,
- közalkalmazottakról szóló törvény,
- a munkavállaló fegyelmi és kártérítési felelőssége,
- büntetőjogi fogalmak,
- büntetőjogi alkotmányos alapelvek,
- ártatlanság védelme, független bíróság eljárása,
- büntetőjogi, anyagi jogszabályok, Btk. illeszkedő részei,
- büntetőjogi eljárások, büntető ügyekben eljáró szervek,
- egyes bűncselekmények,

- foglalkozás körében elkövetett vétségek,
- öngyilkosságban való közreműködés,
- eutanázia,
- segítségnyújtás elmulasztása,
- visszaélés kábítószerrel,
- kuruzslás,
- etikai alapfogalmak,
- az erkölcsöt általában meghatározó tényezők,
- az erkölcs és a jog kapcsolata,
- az etikai értékek egyetemes érvényességének elve,
- a szolgáltatás etikája,
- a természetgyógyász munka presztízse,
- a természetgyógyász erkölcsi felelőssége,
- döntés-felelősség,
- konfliktusok,
- a beteg tájékoztatása,
- önrendelkezéshez való jog,
- a tájékoztatás kockázata (kompetencia, inkompetencia, etikai bizottságok),
- a természetgyógyászatra vonatkozó jogszabályok,
- a természetgyógyással szembeni követelmények,
- a természetgyógyász hatásköre, autonómiája,
- a természetgyógyász és a beteg kapcsolatának etikai alapkérdései,
- a betegfelvétel, fogadás etikája.

b) Kommunikációs feladatok végzése

A hallgató legyen képes:

- felidézni a kommunikáció alapfogalmait és felsorolni a dinamikai alapelveket,
- érdeklődően, figyelmesen meghallgatni a beteget/klienset,
- felismerni a másik személy viselkedésére gyakorolt hatását,
- felismerni a kommunikációs zavarokat és ezeket szükség szerint elhárítani,
- fejleszteni a verbális kommunikációs készségét,
- metakommunikációs jelzéseket értelmezni és az ezekkel kapcsolatos tapasztalatok alapján a kommunikációt tudatosan alkalmazni,
- megszerzett információt felhasználni szóban és írásban.

A követelmények szakmai tartalma:

- a kommunikáció fogalma,
- a kommunikációs folyamat elemei,
- a kommunikációs folyamat dinamikája,
- interperszonális kommunikációs helyzetek,
- kommunikációs zavarok,
- a kóros kommunikáció okai,
- a nyelvi kommunikáció hiányosságai,
- a kommunikációs zavarok leküzdése,
- a verbális kommunikáció,
- a nonverbális kommunikáció,
- a hiteles kommunikáció,
- a segítő magatartás jellemzői,
- a problémamegoldás stratégiájának elsajátítása, tapasztalatszerzés,
- a kommunikáció fázisai,
- kommunikációs technikák,
- szakmai kommunikációk,
- rossz hír közlése,
- alapkészségek a szakmai kommunikációban,
- az észleltektől reprodukálása,
- megfontolatlan értékítéletek és következményeik.

c) Dokumentációs feladatok végzése

A hallgató legyen képes:

- a végzett tevékenységet írásban szakszerűen vezetni és értékelni, ennek alapján a beteg, kliens állapotát nyomon követni,
- a beteg, kliens dokumentációját rendszerezni, tárolni,
- orvosi beutalóban, illetve diagnózisban foglaltakat értelmezni,

- az egészségügyi szolgáltatáshoz társuló adminisztratív és dokumentációs feladatokat pontosan ellátni,
- felsorolni az okiratok kezelésének legfontosabb szabályait.

A követelmények szakmai tartalma:

- a természetgyógyászati tevékenység dokumentációja,
- a természetgyógyászati dokumentáció szakszerű vezetése,
- a természetgyógyászati dokumentáció felhasználása a minőségbiztosításban.

d) Munkájával kapcsolatos fertőtlenítő eljárásokat végez, betartja a higiénés előírásokat
Biztonságos és folyamatos működéshez szükséges tárgyi, technikai feltételeket biztosít.

A hallgató legyen képes:

- megfogalmazni a rendelő működtetésére vonatkozó, valamint a balesetek megelőzésére szolgáló előírásokat,
- balesetmentes környezetet kialakítani,
- a fertőzés és a fertőző betegségek megelőzésének lehetőségeit alkalmazni, elvégezni a mindennapos gyakorlatban a fertőzések megelőzésével kapcsolatos egészségnevelési feladatokat,
- összefoglalni a fertőtlenítő szerek tárolásával kapcsolatos biztonsági előírásokat,
- megfogalmazni a fertőtlenítési eljárásokat,
- elvégezni az alapvető fertőtlenítési eljárásokat,
- biztonságos és folyamatos működéshez szükséges tárgyi, technikai eszközöket biztosítani, karbantartani.

A követelmények szakmai tartalma:

- a fertőzés fogalma,
- a fertőzést befolyásoló tényezők,
- járványfolyamat mozgató erői,
- fertőzés közvetlen érintkezés útján,
- cseppfertőzés,
- nosocomialis infekciók általános járványtana,
- az infekciók megjelenési formái,
- a fertőzés okai,
- a fertőzés forrásai,
- fertőtlenítő szerek tárolásával kapcsolatos előírások,
- fertőtlenítő szerek,
- fertőtlenítési eljárások, alkalmazásuk,
- fertőző beteggel kapcsolatos teendők.

SPECIÁLIS FELADATOK KÖVETELMÉNYEI

a) Anamnézis-készítés

A hallgató legyen képes:

- a beteg, hozzátartozó kikérdezése révén, a kliens panaszait megérteni, rendszerezni,
- a gyógyító csoport tagjaitól az anamnézishez szükséges információkat megszerezni,
- a beteget - kínai orvosi gondolkodás szerint - kikérdezni, a panaszokat értelmezni,
- a dokumentáció és a beteg kikérdezése alapján tájékozódni, hogy a beteg a szükséges orvosi vizsgálatokon résztvesz-e,
- megítélni, hogy kiegészítő diagnosztikai és terápiás módszerek igénybevételére van-e szükség a beteg kezelése előtt,
- megállapításait beteg-anamnézisben írásban rögzíteni világos, áttekinthető okfejtéssel,
- a „kínai órá”-t alkalmazni.

b) Kezelési terv felállítása, eredményének megfelelő módosítása

A hallgató legyen képes:

- felállítani a kikérdezés és az orvosi vélemény alapján a kínai orvosi gondolkodás szerinti kezelési tervet, meghatározni a kezelés időtartamát, gyakoriságát, intenzitását, módját,
- az észlelt változásoknak megfelelően a kezelési tervet módosítani,
- a kliens/beteg állapotváltozásának megfelelően a masszázsterápia további folytatásának szükségességét, illetve a terápia befejezésének idejét megítélni (iatrogén ártalmakat elkerülni).

c) Tanácsadás, bizonyos kezeléselemek betanítása

A hallgató legyen képes:

- az akupresszúra kezelését kiegészíteni megfelelő étrendi és mozgásgyakorlatokra vonatkozó tanácsokkal,
- a kezelés hatékonyabbá tétele érdekében a beteget vagy hozzátartozóját bizonyos kezelési eljárásokra megtanítani,
- a klienset/beteget szakszerűen felvilágosítani, vele egyenrangú partneri viszonyt kialakítani.

d) A tervek szerinti akupresszúrás kezelés

A hallgató legyen képes:

- az akupresszúrás kezelést, valamint a kínai masszázst szakszerűen, önállóan végrehajtani,
- kivitelezni a serkentés és csillapítás masszázstechnikáját.

e) Speciális dokumentációs feladatok

A hallgató legyen képes:

- a kliens/beteg kezeléseket, terápiás eljárásokat (az érintett pontok, vezetékek) felsorolni, rögzíteni a masszázs időtartamát és jellegét (pl. Szív-8-as pont nyomása percenkénti tízes gyakorisággal 5 percig).

f) Segédkezelés természetgyógyász, akupunktőr orvos rendelőjében

A hallgató legyen képes:

- akupunktúra eljárás során használt eszközöket előkészíteni, a kezelés után az eszközöket sterilizációra előkészíteni,
- akupunktúra során segédkezni (beteg mozgatása, rögzítése),
- a beteget/klienset folyamatosan megfigyelni,
- az akupunktúra során használatos műszereket, eszközöket szakszerűen, higiénikusan karbantartani,
- az akupunktúrás kezelésre járó betegek dokumentációját vezetni,
- a kezelés közben manuális tűstimulációt végezni,
- a kezelés végeztével a tűket eltávolítani, a beteget ellátni.

IV. A szakképesítés vizsgáztatási követelményei

1. A szakmai vizsgára jelentkezés feltételei

1.1. Iskolai végzettség:

- középiskolai végzettség.

1.2. Általános természetgyógyászati ismeretek modul, egészségügyi modul eredményes vizsgával történő teljesítése.

1.3. Akupresszór képzési program, elméleti blokk (alap, speciális modul) teljesítése.

1.4. Igazolt szakmai gyakorlat

- 2 hét orvos-természetgyógyászati rendelőben,
- 1 hét távolkeleti mozgásoktató mellett,
- 2 hét hagyományos kínai orvosi rendelőben, vagy akupunktúrás orvosi rendelőben.

A szakmai gyakorlat orvos-természetgyógyászati rendelőben, a távolkeleti mozgásoktató mellett, a hagyományos kínai orvosi, illetve akupunktúra rendelőben végezhető.

A szakmai gyakorlat elvégzéséről szóló igazolást a szakmai vizsgára jelentkezés dokumentumaihoz kell csatolni.

2. A szakmai vizsgán számon kérhető feladatok a szint megjelölésével:

A III. 2. pontban rögzített szakmai követelmények alapján a jelzett szintek szerint.

3. A szakmai vizsga részei

3.1. Szakmai gyakorlati vizsga

A gyakorlati vizsga helye független a vizsgázó saját munkahelyétől, a vizsga helyét az Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet jelöli ki.

A gyakorlati vizsga az alábbi vizsgafeladatokból tevődik össze:

- adott személyen előre bejelölt pontok meghatározása, masszázstechnikájának bemutatása,
- szóban megnevezett pontok helyének megmutatása élő személyen (lehet saját magán is) és masszázstechnikája,
- egy adott beteg teljes körű állapotfelmérése; itt a klienssel kialakított kapcsolatot is kell értékelni,
- egyéb technikai eszközök használata (moxa, köpöly stb.).

3.2. Szakmai elméleti vizsga

Témakörei:

- Hagyományos kínai orvoslás elmélete, kórtana, diagnosztikája és kezelési elvei.
- Betegségek kezelése az akupresszór gyakorlatban.
- Egyéb technikai eszközök használatának elmélete.
- Kínai masszázs alapjai.
- Etikai ismeretek.

3.2.1. Írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsgán a fenti témakörök szakmai követelményei alapján szerkesztett feladatlapot oldanak meg a vizsgázók. A feladatlapot a Népjóléti Minisztérium központilag adja ki.

3.2.2. Szóbeli vizsga

Célja:

- a tesztvizsga hiányosságainak, hibás válaszainak megbeszélése;
- a szakmai elméleti ismeretek tudásszintjének felmérése.

A szóbeli vizsga során a fenti témakörökben kérdéseket kell megválaszolni:

- a kínai masszázstörténete és főbb iskolái;
- a masszázsthatékonyságának alapjai (a Yin és a Yang regulációja, az akupunktúrás csatornák, a Qi, a vér és a szervek kapcsolata, az izmok, ínák, csontok és ízületek masszázsa, az erősítő és szétoszlató masszázs funkciók, a masszázs mechanikájának tanulmányozása);

- a Yi Jin Jing és a Shaolin Neigong iskolák szerinti masszázstechnikák;
- a 14 fővezeték, 8 különleges vezeték, összekötő vezetékek elhelyezkedése;
- a leggyakrabban használt pontok elhelyezkedése, indikációja és masszázstechnikája;
- felnőtt masszázs;
- gyermek masszázs;
- az egyes betegségek szerinti masszírozás;
- önmasszázs egészségmegőrzésre és betegségek gyógyítására;
- a fülpontok anatómiája és indikációi,
- a pont kiválasztás alapjai (pl. „anya-gyermek” szabály);
- az állapotfelmérés módszerei;
- kezelési elvek és pontválasztás, kezelési technika megválasztása;
- kínai masszázs alapjai és használata.

A konkrét szakmai tételeket az ETI adja ki.

4. A vizsgázók teljesítményének értékelése

A vizsgázók teljesítményének értékelését az ETI által kiadott vizsgaszabályzat melléklete tartalmazza.

ALTERNATÍV MOZGÁS- ÉS MASSZÁZSTERÁPEUTA

I. A szakképesítésre vonatkozó adatok

1. Szakképesítés megnevezése: alternatív mozgás- és masszázsterapeuta
2. Képzés formája: iskolarendszeren kívüli

II. A szakképesítés munkaterülete

A munkaterület rövid, jellemző leírása:

A mozgás- és masszázsterapeuta a nyugati medicina szerinti diagnózis alapján speciális természetgyógyászati állapotfelmérő módszerek elvégzése után, olyan, a távol-keleti gyógyászatban ismert mozgássorok végzésére tanítja meg betegét/kliensét, amelyek annak gyógyulását/egészségmegőrzését mint kiegészítő gyógymód szolgálja. Kompetencia szintjén masszázsterápiát végez.

A mozgás- és masszázsterapeuta dolgozhat rendelőben vagy csoportos mozgásprogramok vezetésére alkalmas teremben, tornateremben.

III. A szakképesítés szakmai követelményei

1. A foglalkozás gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatcsoportok, feladatok

- Természetgyógyászati nomenklatúrát alkalmaz.
- Betartja kompetenciahatárait a természetgyógyászatban előforduló vizsgálati és terápiás módszerek tudományos megítélése és a társszakmák kompetenciái szerint.
- Tevékenysége során alkalmazza a klasszikus, modern, népi természetgyógyászati ismereteit.
- Munkája során felhasználja az alternatív mozgás- és masszázsterápia ismereteit.
- Munkája során alkalmazza anatómiai, élettani, kórtani és elsősegélynyújtási ismereteit.
- Tevékenysége során alkalmazza klinikai alapismereteit.

Alapfeladatok:

- Tevékenységét a vonatkozó jogszabályok és az etikai normák szerint végzi.

- Kommunikációs feladatok végzése.
- Dokumentációs feladatok végzése.
- Munkájával kapcsolatos fertőtlenítő eljárásokat végez, betartja a higiénés előírásokat.
- Biztonságos és folyamatos működéshez szükséges tárgyi, technikai feltételeket biztosít.

Speciális feladatok:

- Anamnézis-készítés.
- Kezelési terv, a beteg/kliens állapotának megfelelő mozgássor, program felállítása.
- A mozgásprogram bemutatása, elméleti háttérének ismertetése, és a gyakorlatok betanítása.
- Csoportos egészségmegőrző vagy egy speciális betegségcsoportra összeállított mozgásprogram vezetése.
- Beteg/kliens megfigyelését végzi a mozgássor, program alatt.
- Masszázsterápia végzése.

2. Követelmények

2.1. A legfontosabb feladatcsoportok követelményei:

A hallgató legyen képes:

- ismertetni és használni a természetgyógyászati nomenklatúrát,
- jogi és etikai ismeretei alapján betartani kompetenciahatárait a természetgyógyászatban előforduló vizsgálati és terápiás módszerek tudományos megítélése és a társszakmák kompetenciái szerint,
- alkalmazni tevékenysége során a klasszikus, modern, népi természetgyógyászati ismereteit,
- felhasználni a hagyományos távol-keleti gyógyászati ismereteit,
- az anamnézis készítéséhez a tevékenység szakszerű végzéséhez legyen képes alkalmazni anatómiai, élettani, kórtani, elsősegélynyújtási és klinikai ismereteit,
- alkalmazni a masszázsterápiával kapcsolatos ismereteit, elvégezni a masszázsterápiát.

2.2. A követelmények szakmai tartalma:

EGÉSZSÉGÜGYI MODUL: megegyzik az akupresször szakképesítés egészségügyi moduljával

TERMÉSZETGYÓGYÁSZATI MODUL: megegyezik az akupresször szakképesítés természetgyógyászati moduljával

ALAPFELADAT KÖVETELMÉNYEI: megegyzik az akupresször szakképesítés alapkövetelményeivel

SPECIÁLIS KÖVETELMÉNYEK

a) Anamnézis-készítés

A hallgató legyen képes:

- a beteget megfelelően kikérdezni, panaszait megérteni,
- a beteg kínai, illetve ájurvédikus orvosi gondolkodás szerint kikérdezni, a panaszokat értelmezni,
- a dokumentáció és a beteg kikérdezése alapján tájékozódni, hogy a beteg a szükséges orvosi vizsgálatokon részt vesz-e,
- megítélni a kiegészítő diagnosztikai és terápiás módszerek igénybevételének szükségességét.

b) Kezelési terv, a beteg/kliens állapotának megfelelő mozgássor, program felállítása

A hallgató legyen képes:

- az akadémiai vagy a távol-keleti orvosi diagnózis alapján a sérült energiapályák helyreállítása céljából megfelelő gyakorlatokat összeállítani,
- megállapítani a gyakorlatok sorrendiségét, intenzitását, időtartamát az egyén állapotának figyelembevételével,
- a „kínai óra” alkalmazására.

c) A mozgásprogram bemutatása, elméleti háttérének ismertetése és a gyakorlatok betanítása

A hallgató legyen képes:

- a klienset a lehető legrészletesebben felvilágosítani azokról az energetikai folyamatokról, amelyek az aktuális tünetképet előidézték,
- részletesen felvilágosítani az energiatisztulás, -áramlás, -felvétel szükséges módjairól,
- a gyakorlatokat, energiaáramoltatási módszereket pontosan betanítani, és a mozdulatokat, mozdulatsorokat folyamatosan ellenőrizni,
- távol-keleti relaxációs technikákat megtanítani,
- az elméleti ismereteket megfelelő szinten átadni,
- az aktuális egészségi állapotnak megfelelő gyakorlatokat bemutatni és betanítani,
- a megfelelő légzéstechnikát alkalmazni, betanítani.

d) Csoportos egészségmegőrző vagy egy speciális betegségcsoportra összeállított mozgásprogram vezetése

A hallgató legyen képes:

- a csoport általános műveltségének, egészségi állapotának megfelelő mozgásprogramot levezetni, közben rövid elméleti előadásokat tartani,
- ellenőrizni, korrigálni az egyéni gyakorlatok végzését és elsajátítását.

e) Masszázssterápia végzése

A hallgató legyen képes alkalmazni masszázsterápiával kapcsolatos ismereteit, elvégezni a masszázsterápiát.

IV. A szakképesítés vizsgáztatási követelményei

1. A szakmai vizsgára jelentkezés feltételei

1.1. Iskolai végzettség:

- középiskolai végzettség.

1.2. Általános természetgyógyászati ismeretek modul, egészségügyi modul eredményes vizsgával történő teljesítése.

1.3. Alternatív mozgás- és masszázsterapeuta képzési program, elméleti blokk (alap, speciális modul) teljesítése.

1.4. Igazolt szakmai gyakorlat

- 2 hét orvos-természetgyógyászati rendelőben,
- 1 hét hagyományos kínai orvosi rendelőben, vagy akupunktúrás orvosi rendelőben,
- 2 hét gyógytornász mellett,
- 50 óra valamely alternatív mozgás- és masszázsterapeuta mellett.

A szakmai gyakorlat orvos-természetgyógyászati rendelőben, alternatív mozgás- és masszázsterapeuta mellett, hagyományos kínai orvosi, illetve akupunktúra rendelőben végezhető.

A szakmai gyakorlat elvégzéséről szóló igazolást a szakmai vizsgára jelentkezés dokumentumaihoz kell csatolni.

2. A szakmai vizsgán számon kérhető feladatok a szint megjelölésével:

A III. 2. pontban rögzített szakmai követelmények alapján a jelzett szintek szerint.

3. A szakmai vizsga részei

3.1. Szakmai gyakorlati vizsga

A gyakorlati vizsga helye független a vizsgázó saját munkahelyétől, a vizsga helyét az Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet jelöli ki.

A gyakorlati vizsga az alábbi vizsgafeladatokból tevődik össze:

Qi Gong

- A gyakorláshoz szükséges alapvető pozíciók bemutatása (álló, ülő, fekvő). Általános kondicionáló, harmonizáló mozgássor és pozíciók bemutatása.

- Gyakorlatok az öt elem, illetve energiapárhely harmonizálására.

- A nyolc bársonyos gyakorlat - Ba Duan Jin.

- Az öt állat gyakorlata Wu Qing Xi.

- Az egyes ízületekre ható gyakorlatok bemutatása.

Tai Chi Chuan

- A nyolc állás - öt lépés.

- A Yang-iskola öt elemet stimuláló gyakorlatai.

- Elsődlegesen a felső végtagot erősítő mozgáskombinációk. Elsődlegesen az alsó végtagot erősítő mozgáskombinációk.

Do In

- Általános masszázs a pangások oldására.

- Tonizáló masszázs bemutatása, Szedáló masszázs bemutatása.

- Az öt elem harmonizálására szolgáló masszázsok bemutatása.

- A fejmeridiánok pangását oldó/szellemi funkciót javító masszázs.

- A szemfunkciót javító masszázs.

Wai Tan Kung

- Meridiánokra ható gyakorlatok.

- Zang-Fu-kra ható gyakorlatok.

- Ízületekre ható gyakorlatok
- Általános hatású gyakorlatok.

Jóga

- A jóga légzéstechnikáinak bemutatása és magyarázata.
- A gerincire ható ásanák bemutatása, indikációk, kontraindikációk.
- A keringésre és a hormonrendszerre ható ásanák bemutatása, indikációk, kontraindikációk.
- A belső szervekre ható ásanák bemutatása, indikációk, kontraindikációk.

Masszázsterápia

- Thai masszáz.
- Yumeiho masszáz.
- Shiatsu.
- Do-in önmasszáz.

A vizsgafeladat összetevő elemei:

Megadott tünetképpel, funkciózavarral rendelkező beteg/kliens számára a hat főtantárgy (Qi Gong, Tai Chi Chuan, Do In, Wai Tan Kung, jóga, masszázsterápia) közül kettőből megfelelő mozgás-, masszáz és légzéskombináció összeállítása és bemutatása.

A gyakorlati vizsga ideje maximum 30 perc.

3.2. Szakmai elméleti vizsga

Témakörei:

- Hagyományos kínai orvoslás elmélete, kórtana.
- A védikus filozófia, különböző jógairányzatok elmélete, az ájurvéda kórtana.
- Állapotfelmérő módszerek a alternatív mozgás- és masszázsterapeuta praxisban.
- Svéd masszáz
 - = sportos,
 - = betegség szerinti kezelés.
- Thai masszáz.
- Yumeiho masszáz
- Shiatsu.
- Sneider.
- Alexander technika.
- Relaxációs masszáz.
- Energia masszáz.
- Nemes kővel történő masszáz.
- Do-in önmasszáz.
- Svéd-vízi masszáz-mozgatás.
- Földi-féle nyirokmasszáz.
- Vodder-féle kötőszöveti masszáz.
- Reflexzóna masszáz.
- Akupresszúra masszáz.
- A relaxáció, meditáció, imagináció elméleti alapjai.
- Jogi, etikai ismeretek.

3.2.1. Írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsgán a fenti témakörök szakmai követelményei alapján szerkesztett feladatlapot oldanak meg a vizsgázók. A feladatlapot a Népjóléti Minisztérium központilag adja ki.

3.2.2. Szóbeli vizsga

Célja:

- a tesztvizsga hiányosságainak, hibás válaszainak megbeszélése;
- a szakmai elméleti ismeretek biztos tudásának felmérése.

A szóbeli vizsga során az alábbi témakörökben kell kérdéseket megválaszolni:

- az alternatív mozgás- és masszázsterapeuta kompetenciája,
- a kezelőorvossal való kapcsolattartás,
- más természetgyógyász szakemberekkel való kapcsolattartás,
- a szakma jelentőségének túlhangsúlyozásából eredő veszélyek,
- teendők komplikációk fellépése esetén,
- adminisztráció,
- etikus viselkedés, negatív információk kezelése,
- titoktartási kötelezettség a gyakorlatban.

4. A vizsgázók teljesítményének értékelése

A vizsgázók teljesítményének értékelését az ETI által kiadott vizsgaszabályzat melléklete tartalmazza.

ÉLETMÓD-TANÁCSADÓ ÉS TERAPEUTA

I. A szakképesítésre vonatkozó adatok

1. Szakképesítés megnevezése: életmód-tanácsadó és terapeuta
2. Képzés formája: iskolarendszeren kívüli

II. A szakképesítés munkaterülete

A munkaterület rövid jellemző leírása:

Az életmód-tanácsadó élménycentrikus módszeregyüttes alkalmazásával segít a klienseinek életmódjuk átalakításában - a civilizációs betegségek, testi-lelki ártalmak csökkentése vagy kiküszöbölése, egészségük megőrzése vagy helyreállítása érdekében.

Az életmódot átalakítani tudó valamennyi természetgyógyászati ágban (távolkeleti mozgásoktatás, egészséges táplálkozás, rendterápia, természetes masszázsoktatás, gyógynövényismeret, hidroterápia, helyes légzéstechnikák) jártassággal rendelkezik, ismeri a mentálhigiéne alapelveit és mindezeket együttesen alkalmazza a beteg vagy a kliens életmódjának átalakítása érdekében.

Az életmód-tanácsadó a szabadidő kulturált, tartalmas eltöltése terén primer prevenció feladatokat (művelődési központok, magánvállalkozások, utazási irodák) lát el, míg az egészségügyben specializálódik a betegellátás és -gondozás során hiányterületet képező egészségnevelési feladatok hatékony ellátására. A családorvos, kórházi orvos, gondozóintézeti szakorvos betegeket küld az életmód-tanácsadóhoz, hogy annak életmódi nevelésével a szokványos gyógyszeres terápiát kiegészítse.

III. A szakképesítés szakmai követelményei

1. A foglalkozás gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatcsoportok, feladatok

- Természetgyógyászati nomenklatúrát alkalmaz.
- Betartja kompetenciahatárait a természetgyógyászatban előforduló vizsgálati és terápiás módszerek tudományos megítélése és a társszakmák kompetenciái szerint.
- Tevékenysége során alkalmazza a klasszikus, modern, népi természetgyógyászati ismereteit.
- Munkája során felhasználja a hagyományos távolkeleti gyógyászati ismereteit.
- Munkája során alkalmazza anatómiai, élettani, kórtani és elsősegélynyújtási ismereteit.
- Tevékenysége során alkalmazza klinikai alapismereteit.

Alapfeladatok:

- Munkáját a vonatkozó jogszabályok és az etikai normák szerint végzi.
 - Kommunikációs feladatok végzése.
 - Dokumentációs feladatok végzése.
 - Munkájával kapcsolatos fertőtlenítő eljárásokat végez, betartja a higiénés előírásokat.
- Biztonságos és folyamatos működéshez szükséges tárgyi, technikai feltételeket biztosít.

Speciális feladatok:

- Anamnézis-készítés.
- Tanácsadás.
- A kliens által alkalmazható eljárások bemutatása, az elméleti alapok szemléletes elmagyarázása.
- Gyermekek és felnőttek részére előadás tartása az egészséges életmód témakörében.
- Segítségnyújtás a problémahelyzetekben.
- Meggyőzés, véleményformálás.
- Konzultáció és team-munkában való együttműködés természetgyógyással, orvossal, pszichológussal.

Speciális feladatok részletesebb meghatározása:

- Célzott beszélgetés.
- Empátiás meghallgatás.
- Szakszerű tájékozódás a beteg dokumentációjában.
- Segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása.
- Tanácsadási tevékenység előkészítése, megtervezése (eszközök, módszerek).

- Információátadás.
- A kliens szükségleteinek és lehetőségeinek felismerése, tisztázása.
- A csoport szükségleteinek és igényeinek felmérése.
- A tények rendszerszemléletű elemzése.
- Előadástartás.
- Vita vezetése.
- Szemináriumi feldolgozás vezetése.
- Alkalmazza a szemléltetés alapvető módszereit, eszközeit.
- Készségfejlesztő tréningcsoportban való közreműködés.
- Esetmegbeszélő csoport vezetésében való közreműködés.
- Mozgás- és mozgásterápia szakszerű bemutatása és irányítása.
- A tanácsadó munka dokumentálása.
- Gyógynövénygyűjtés és -meghatározás.
- Az egészségmegőrző táplálkozási rendszerek elméleti ismertetése és gyakorlati bemutatása.
- A víz- és a természeti elemterápiák elméleti ismertetése és gyakorlati bemutatása.
- Talpmasszázs, bioenergetikusi munka, akupresszúra, keleti masszáz (csak külön kiképzés esetén).
- Méregtelenítő terápiák ismertetése és irányítása.
- Közösségszervezés.
- Kulturális animáció.
- Túravezetés.
- Szabadidő menedzselés.

2. Követelmények

2.1. A legfontosabb feladatcsoportok követelményei:

A hallgató legyen képes:

- ismertetni és használni a természetgyógyászati nomenklatúrát,
- jogi és etikai ismeretei alapján betartani kompetenciahatárait a természetgyógyászatban előforduló vizsgálati és terápiás módszerek tudományos megítélése és a társszakmák kompetenciái szerint,
- alkalmazni tevékenysége során a klasszikus, modern, népi természetgyógyászati ismereteit,
- felhasználni a hagyományos távolkeleti gyógyászati ismereteit,
- az anamnézis készítéséhez a tevékenység szakszerű végzéséhez legyen képes alkalmazni anatómiai, élettani, kórtani, elsősegélynyújtási és klinikai ismereteit.

2.2. A követelmények szakmai tartalma:

EGÉSZSÉGÜGYI MODUL: megegyezik az akupresször szakképesítés egészségügyi moduljával.

TERMÉSZETGYÓGYÁSZATI MODUL: megegyezik az akupresször szakképesítés természetgyógyászati moduljával.

ALAPFELADAT KÖVETELMÉNYEI: megegyezik az akupresször szakképesítés alapfeladat követelményeivel.

SPECIÁLIS KÖVETELMÉNYEK

a) Anamnézis-készítés

A hallgató legyen képes:

- a beteg/kliens megfelelő kikérdezése révén panaszainak, problémájának teljességét megérteni,
- a panaszok kezdetének idejétől azok időrendi változását értelmezni,
- a dokumentáció és a beteg kikérdezése alapján tájékozódni, hogy a beteg a szükséges orvosi vizsgálatokon résztvesz-e.

b) Tanácsadás

A hallgató legyen képes:

- az anamnézis és az észlelt elváltozások alapján a beteg számára egy pontokba szedett egyénre szabott életmódi programjavaslatot összeállítani,
- meghatározni az előírt életmódi program megtanításához szükséges kezelés, illetve konzultáció számát, időrendjét, módszerét,
- a szükséges orvosi, pszichológiai, pszichoterápiás, természetgyógyászati vizsgálatokra és kezelésekre a klienset/beteget továbbküldeni.

c) A kliens által alkalmazható eljárások bemutatása, az elméleti alapok szemléletes elmagyarázása

A hallgató legyen képes:

- röviden beszámolni a természetgyógyászat, egészségnevelés, egészségmegőrzés legfontosabb elméleti kérdéseiről,

- felismerni 50 gyógynövényt, ismertetni alkalmazásukat,
- bemutatni, illetve oktatni legalább két (dinamikus, illetve statikus) mozgásformát, valamilyen egész testmasszázs, az egyik relaxációs technikát,
- „bölcsségfórum” vezetésére (másokat inspirálva, véleményük leblokkolása nélkül),
- rövid jógameditációt vezetni,
- légzésgyakorlatot vezetni,
- gyógynövény-felismerő túrát vezetni,
- ismereteket átadni az életmód szociológiai és egészségügyi vonatkozásairól,
- kiscsoport-foglalkozásokat vezetni (társvezetőként), kezelni a csoportdinamikai jelenségeket, s legyen képes felsorolni a kiscsoportokban feldolgozható életmód, illetve életmódváltási problémákat,
- életmódtábort szervezni és vezetni.

d) Gyermekek és felnőttek részére előadás tartása az egészséges életmód témakörében

A hallgató legyen képes:

- a hallgatóság figyelmét az egészséges életmódra vonni,
- az életkori sajátosságokat figyelembe véve munkáját megtervezni,
- előkészíteni a tanácsadási tevékenységet,
- alkalmazni a szemléltetés alapvető módszereit és eszközeit,
- alkalmazni a segítségadás, ösztönzés módszereit,
- alkalmazni a pozitív magatartásformák, modellek közvetítésének direkt módszereit (elbeszélés, tények, jelenségek bemutatása, személyes példaadás),
- alkalmazni a pozitív visszajelzés, értékelés módszereit,
- logikus, tematikus rendszerben felépíteni az egészséges életmód, természetgyógyászat témába tartozó bármely területéről tartandó előadás menetét,
- gyermekek figyelmét az egészséges életmód témáival lekötöni.

e) Segítségnyújtás a problémahelyzetekben

A hallgató legyen képes:

- empátiás meghallgatásra,
- a kliens szükségleteit és lehetőségeit felismerni, megfogalmazni, közvetíteni,
- a beteget/klienset szakemberhez irányítani.

f) Meggyőzés, véleményformálás,

A hallgató legyen képes:

- saját példájával modellt nyújtani az egészséges életmód gyakorlására,
- holisztikusan gondolkodni,
- rendszerszemléletűen, teljességre törekvően, pozitívan gondolkodni,
- nyitottságot tanúsítani a különböző emberek, filozófiai irányok és a transzcendencia felé, valamint a saját nemzeti hagyományok és más nemzetek hagyományai iránt,
- tájékozódni a filozófiában és a határtudományokban, a humán és mélyökológiában,
- integrálni a test-lélek-szellem között, valamint a külső és belső megélés között,
- ökomenikus szemléletet kialakítani,
- a személyiség ismertetőjegyeit, és az egyes korosztályok jellemzőit figyelembe véve logikusan érvelni a természetes, egészséges életmód mellett.

g) Konzultáció és team-munkában való együttműködés diplomás természetgyógyással, orvossal, pszichológussal

A hallgató legyen képes:

- saját kompetenciahatárait betartani és ismerni az együttműködő szakemberek kompetenciahatárait, feladatait,
- az együttműködő szakembert írásban informálni a végzett munkáról, felhívni a figyelmet a kezelés/tanácsadás kulcskérdéseire.

IV. A szakképesítés vizsgáztatási követelményei

1. A szakmai vizsgára jelentkezés feltételei

1.1. Iskolai végzettség:

- felsőoktatási intézményben megszerzett oklevél az alábbi szakterületen: egészségügyi, pedagógiai, pszichológiai, szociális, népművelői, teológiai, agrártudományi.

1.2. Általános természetgyógyászati ismeretek modul, egészségügyi modul eredményes vizsgával történő teljesítése.

1.3. Életmódtanácsadó képzési program, elméleti blokk (alap, speciális modul) teljesítése.

1.4. Igazolt szakmai gyakorlat

- 2 hét orvos-természetgyógyászati rendelőben,
- 1 hét alternatív mozgás- és masszázsterapeuta mellett,
- 4 hét életmódtábor-asszisztálás képzett életmód-tanácsadó mellett,
- 2 hét életmód-tanácsadó rendelőben és életmód klubban.

Megélt gyökeres életmódváltás legalább egyéves saját élményű tapasztalatról esettanulmány készítése, bemutatása.

Betöltött 28. év

2. A szakmai vizsga egyes részei alóli felmentés

- Felsőoktatási intézményben megszerzett szakképesítés szakirányának megfelelő tantárgyakból a vizsgázó felmenthető (pl. pszichológusok a pszichológiai témákból).

3. A szakmai vizsgán számon kérhető feladatok a szint megjelölésével

A III. 2. pontban rögzített szakmai követelmények alapján a jelzett szintek szerint.

4. A szakmai vizsga részei

4.1. Szakmai gyakorlati vizsga

A gyakorlati vizsga helye független a vizsgázó saját munkahelyétől, a vizsga helyét az ETI jelöli ki.

A gyakorlati vizsga az alábbi vizsgafeladatokból tevődik össze:

A gyakorlati vizsga 3 napos életmódtábor formájában zajlik, melynek szervezését és lebonyolítását a húzott tételeknek megfelelő szereposztásban maguk a vizsgázók végzik. A vizsgázónak számot kell adnia arról, hogy a szakmai követelményeknek a gyakorlatban megfelel-e.

A gyakorlati vizsga feladatai a következők:

- Demonstrálás és foglalkozásvezetés.
- Gyógynövény-felismerő túra vezetése, gyógynövények felismerése és alkalmazásának tanítása.
- Két mozgásforma oktatásának demonstrálása.
- Valamely relaxációs technika oktatásának demonstrálása.
- Rövid meditáció vezetése.
- Valamilyen légzésgyakorlat vezetése.
- Önismereti csoport vezetésében való közreműködés.
- Rövid túravezetés.
- Egészséges konyha a gyakorlatban.
- Táborvezetés és szervezés.
- Csoportdinamikai játékok irányítása.
- Tanácsadó munka dokumentálása.
- Legfontosabb nyomáspontok megjelölése.
- Rövid előadás az egészséges életmód valamely elméleti kérdéséről
 - = táplálkozás,
 - = mozgás,
 - = drog,
 - = alkohol,
 - = dohányzás,
 - = légzés.

4.2. Szakmai elméleti vizsga

Témakörei:

- Pszichológia, szociálpszichológia, egészségpszichológia.
- Egészségnevelés és klasszikus természetgyógyászat.
- Pedagógia.
- Jogi és etikai ismeretek.

4.2.1. Írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsgán a fenti témakörök szakmai követelményei alapján szerkesztett feladatlapot oldanak meg a vizsgázók. A feladatlapot a Népjóléti Minisztérium központilag adja ki.

4.2.2. Szóbeli vizsga

Célja:

A szakmai elméleti ismeretek tudásszintjének felmérése. A szóbeli vizsga során a vizsgázónak az alábbi témakörökben kell kérdéseket megválaszolnia:

Pszichológia, szociálpszichológia, egészségpszichológia:

- ön- és társismereti csoport (célja, szerkezete, működési módja, vezetése),

- kommunikációs készségfejlesztés (a kommunikáció modellje, csatornái, fejlesztési módjai),
- személyiség lélektan (a személyiség fogalma, szerkezete, dinamikája),
- szociálpszichológia - csoportlélektan (a csoport fogalma, szerkezete, fejlődése),
- egészségpszichológia (alapproblémák),
- a változás pszichológiája (a változással szembeni ellenállások és kezeléseik),
- pszichoterápia és személyiségfejlesztés (alapelvek és főbb módszerek),
- életmód-szociológia (fontosabb elméleti tételei és adatai),
- szabadidő szociológiája és pszichológiája (a szabadidő fogalma, funkciói, formái),
- pályaszocializáció (az életmód-tanácsadó személyi alkalmasságának főbb követelményei),
- kiégés (megelőzése, szupervíziója).

Egészségnevelés és klasszikus természetgyógyászat:

- holisztika (a holisztika fogalma, főbb megjelenési formái),
- természetgyógyászat (fogalma és története),
- táplálkozásterápia
 - = zsírok szerepe,
 - = szénhidrátok szerepe,
 - = fehérjék szerepe,
 - = ásványi anyagok szerepe,
 - = vitaminok szerepe az egészséges táplálkozásban,
 - = ételallergia,
 - = a táplálkozás módja,
 - = elterjedt táplálkozásmódok értékelése,
 - = gyógyító növényi táplálékok,
- légzésterápia,
- mozgásterápia,
- lazításterápia,
- fitoterápia,
- hidro-, balneo- és klímaterápia,
- masszázsterápia,
- életmódterápia,
- pedagógia,
- pedagógia és andragógia (a gyermek- és felnőttnevelés alapkérdései),
- a tanácsadás (elméletének és gyakorlatának főbb kérdései),
- előadói készségek fejlesztése, didaktika, retorika,
- oktatástechnika,
- ellenőrzés, értékelés.

5. A vizsgázók teljesítményének értékelése

A vizsgázók teljesítményének értékelését az ETI által kiadott vizsgaszabályzat melléklete tartalmazza.

REFLEXOLÓGUS

I. A szakképesítésre vonatkozó adatok

1. Szakképesítés megnevezése: reflexológus
2. Képzés formája: iskolarendszeren kívüli

II. A szakképesítés munkaterülete

A munkaterület rövid, jellemző leírása:

A reflexológus a kéz, a láb és a fül reflexzónáit ujjnyomással vagy más mechanikai hatással kezeli.

Tájékozódik a beteg kórtörténetében, majd elkészíti a kezelési térképet, illetve a masszázstervet. A reflexológus határozza meg a kezelés menetét, a kezelendő zónák fontossági sorrendjét, egy-egy kezelés alkalmával a masszírozandó zónák számát, a kezelés időtartamát, a masszírozás erősségét, a kezelés ritmusát, valamint a kezelések gyakoriságát.

A reflexológus önállóan, a kezelési terv alapján végzi a kezeléseket. Ismeri a kezelés közben fellépő reakciókat, az esetleges kellemetlen mellék- és utóhatásokat, ismeri ezek kivédésének lehetőségeit, és képes a reakciók figyelembevételével a masszázsterv módosítására.

Felvilágosítja a pácienset a kezelés utáni reakciókról, és megmagyarázza azokat. Elkészíti a páciens számára az otthoni kezeléshez szükséges kezelési térképet, s ellátja a megfelelő utasításokkal, illetve tanácsokkal.

III. A szakképesítés szakmai követelményei

1. A foglalkozás gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatcsoportok, feladatok
 - Természetgyógyászati nomenklatúrát alkalmaz.
 - Betartja kompetenciahatárait a természetgyógyászatban előforduló vizsgálati és terápiás módszerek tudományos megítélése és a társszakmák kompetenciái szerint.
 - Tevékenysége során alkalmazza a klasszikus, modern, népi természetgyógyászati ismereteit.
 - Munkája során felhasználja a hagyományos távolkeleti gyógyászati ismereteit.
 - Munkája során alkalmazza anatómiai, élettani, kórtani és elsősegélynyújtási ismereteit.
 - Tevékenysége során alkalmazza klinikai alapismereteit.

Alapfeladatok:

- Munkáját a vonatkozó jogszabályok és az etikai normák szerint végzi.
- Kommunikációs feladatok végzése.
- Dokumentációs feladatok végzése.
- Munkájával kapcsolatos fertőtlenítő eljárásokat végez, betartja a higiénés előírásokat.
- Biztonságos és folyamatos működéshez szükséges tárgyi, technikai feltételeket biztosít.

Speciális feladatok:

- Anamnézis-készítés.
- Kezelési terv felállítása, kontrollvizsgálat-eredménynek megfelelő módosítása.
- Tanácsadás, bizonyos kezeléselemek betanítása.

2. Követelmények

2.1. A legfontosabb feladatcsoportok követelményei:

A hallgató legyen képes:

- ismertetni és használni a természetgyógyászati nomenklatúrát,
- jogi és etikai ismeretei alapján betartani kompetenciahatárait a természetgyógyászatban előforduló vizsgálati és terápiás módszerek tudományos megítélése és a társszakmák kompetenciái szerint,
- alkalmazni tevékenysége során a klasszikus, modern, népi természetgyógyászati ismereteit,
- felhasználni a hagyományos távolkeleti gyógyászati ismereteit,
- az anamnézis készítéséhez a tevékenység szakszerű végzéséhez legyen képes alkalmazni anatómiai, élettani, kórtani, elsősegélynyújtási és klinikai ismereteit.

2.2. A követelmények szakmai tartalma:

EGÉSZSÉGÜGYI MODUL: megegyezik az akupresször szakképesítés egészségügyi moduljával.

TERMÉSZETGYÓGYÁSZATI MODUL: megegyezik az akupresször szakképesítés természetgyógyászati moduljával.

ALAPFELADAT KÖVETELMÉNYEI: megegyezik az akupresször szakképesítés alapfeladat-követelményeivel.

SPECIÁLIS FELADATOK KÖVETELMÉNYEI

a) Anamnézis-készítés

A hallgató legyen képes:

- a beteg dokumentációját rendszerezni, az orvosi beutalóban, illetve diagnózisban foglaltakat értelmezni,
- a beteg megfelelő kikérdezése révén panaszait megérteni,
- a dokumentáció és a beteg kikérdezése alapján tájékozódni, hogy a beteg a szükséges orvosi vizsgálatokon részt vesz-e.

b) Kezelési terv felállítása, eredményének megfelelő módosítása

A hallgató legyen képes:

- kezelési térképet elkészíteni,
- az állapotváltozásnak megfelelően a kezelési terv mindenkor módosítására,
- a kliens/beteg állapotváltozásának megfelelően a masszázssterápia szükségességének, illetve a terápia abbahagyása idejének megítélésére (iatrogén ártalmak elkerülésére).

c) Tanácsadás, bizonyos kezeléselemek betanítása

A hallgató legyen képes:

- a kezelés hatékonyabbá tétele érdekében a beteget (illetve hozzátartozóját) önmasszázsra, illetve masszázssra betanítani,

- a reflexológiai kezelést kiegészíteni megfelelő étrendi és mozgásgyakorlatokra vonatkozó tanácsokkal,
- a klienset/beteget szakszerűen felvilágosítani, vele egyenrangú partneri viszonyt kialakítani.

d) A tervek szerinti reflexológiai kezelés

A hallgató legyen képes:

- a masszázst előkészíteni (szükséges anyagok, eszközök, higiénés követelmények),
- a különböző masszázsfogásokat elvégezni,
- a bemelegítő-, harmonizáló- és levezető masszázsokat kivitelezni,
- a masszázst a megfelelő sorrendben elvégezni,
- a különböző zónákat, reflexpontokat megfelelően ingerelni,
- folyamatosan kapcsolatot tartani a pácienssel, a visszajelzéseket értékelni,
- a kezelés alatt vagy után fellépő mellék-, illetve utóhatásokat kezelni.

IV. A szakképesítés vizsgáztatási követelményei

1. A szakmai vizsgára jelentkezés feltételei

1.1. Iskolai végzettség:

- középiskolai végzettség.

1.2. Általános természetgyógyászati ismeretek modul, egészségügyi modul eredményes vizsgával történő teljesítése.

1.3. Reflexológus képzési program, elméleti blokk (alap, speciális modul) teljesítése.

1.4. Igazolt szakmai gyakorlat

- 1 hét orvos-természetgyógyászati rendelőben,
- 2 hét végzett reflexológus mellett.

A szakmai gyakorlat orvos-természetgyógyászati rendelőben, illetve reflexológus rendelőben végezhető.

A szakmai gyakorlat elvégzéséről szóló igazolást a szakmai vizsgára jelentkezés dokumentumaihoz kell csatolni.

2. A szakmai vizsgán számon kérhető feladatok a szint megjelölésével:

A III. 2. pontban rögzített szakmai követelmények alapján a jelzett szintek szerint.

3. A szakmai vizsga részei

3.1. Szakmai gyakorlati vizsga

A gyakorlati vizsga helye független a vizsgázó saját munkahelyétől, a vizsga helyét az ETI jelöli ki.

A gyakorlati vizsga feladatai:

- Előkészületek, a páciens előkészítése.
- Eszközök, anyagok, higiénés szabályok.
- A különböző masszázsfogások ismertetése.
- A masszázsfogások és a kezelés hatékonyságának összefüggése.
- Állapotfelmérési térkép készítésének menete.
- Kezelési térkép készítésének jellemzői.
- Bemelegítő-, harmonizáló- és levezető masszázs.
- A zónákban tapasztalt elváltozások fajtái és azok értékelése.
- A masszázs sorrendje, masszázsterv készítése.
- A kiválasztó szervrendszer zónáinak masszírozása.
- Masszázsprogram húgyúti betegségek esetén.
- A légzőszervrendszer zónáinak masszírozása.
- Masszázsfogások, technikák különböző légzőrendszeri betegségekben.
- Az emésztőrendszer zónái.
- Az egyes emésztőrendszeri zónák masszírozása.
- A máj és a hasnyálmirigy zónái és azok masszírozása.
- A masszázs menete különböző emésztőrendszeri betegségekben.
- Az immunrendszer és a nyirokszervek zónái.
- Az egyes nyirokszervi zónák masszírozása.
- Méregtelenítő és immunstimuláns masszázsprogramok.
- A hormonrendszer zónái.
- Az egyes endokrin zónák masszírozása.

- Masszázsprogram hormonrendszeri betegségekben.
- Az idegrendszer zónái.
- Az egyes idegrendszeri zónák masszírozása.
- Masszázsprogram különböző idegrendszeri betegségekben.
- Relaxáló masszázsprogram.
- Szempontok keringési betegségek esetén.
- Keringési gyengeség, elégtelenség reflexológiai vonatkozásai.
- A keringési szervek zónái.
- A szív zónáinak masszírozása, átfedési területek.
- Masszázsprogram különböző keringési betegségek, tünetek esetén.
- Az érzékszervi zónák és azok masszázsa.
- A nemi zónák és azok masszázsa.
- Masszázsprogram a különböző ivarszervi problémák esetén.
- A masszázs lehetősége terhesség esetén.
- Az ízületek, a gerinc és néhány izomcsoport zónája.
- Az egyes mozgásszervi zónák masszírozása.
- Masszázsprogram mozgásrendszeri betegségekben.
- A masszázssövezetek gyakorlati alkalmazása.

A vizsgafeladat összetevői:

- egy megadott anamnézis alapján terápiás terv készítése,
- dokumentáció készítése,
- masszázs végzése.

3.2. Szakmai elméleti vizsga

Témakörei:

- Hagyományos kínai orvoslás elmélete, kórtana, diagnosztikája és kezelési elvei.
- Betegségek kezelése az akupresszór gyakorlatban.
- Egyéb technikai eszközök használatának elmélete.
- Kínai masszázs alapjai.
- Etikai ismeretek.
- Esettanulmány készítése egy betegről, amelyben a képzési programon elsajátított holisztikus szemlélet tükröződik (állapotfelmérés, terápiák idevonatkozó részei, nyomonkövetés).

3.2.1. Írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsgán a fenti témakörök szakmai követelményei alapján szerkesztett feladatlapot oldanak meg a vizsgázók. A feladatlapot a Népjóléti Minisztérium központilag adja ki.

3.2.2. Szóbeli vizsga

Célja:

- a tesztvizsga hiányosságainak, hibás válaszainak megbeszélése,
- a szakmai elméleti ismeretek tudásszintjének felmérése,
- az esettanulmány (dolgozat) megvitatása.

A szóbeli vizsga során a fenti témakörökben kérdéseket kell megválaszolni:

- a reflexológia története,
- anatómiai áttekintés, a kéz, a láb és a fül anatómiája,
- a masszázs élettani hatásainak áttekintése,
- a reflexológia hatásmechanizmusának elmélete,
- relatív és abszolút kontraindikációk,
- külső hatások megnyilvánulásai a zónákon keresztül,
- az életmód, és a táplálkozás hatása a reflexzónákra,
- az egyes kórképek reflexzónákra gyakorolt hatásai.

A konkrét szakmai tételeket az ETI adja ki.

4. A vizsgázók teljesítményének értékelése

A vizsgázók teljesítményének értékelését az ETI által kiadott vizsgaszabályzat melléklete tartalmazza.

ALTERNATÍV FIZIOTERÁPIÁS TOVÁBBKÉPZÉS

A tevékenység rövid leírása

Az alternatív fizioterápiás ismeretekkel rendelkező személy alternatív fizioterápiás, hidroterápiás eljárásokat, főként hidegvízkezeléseket alkalmaz (lemosás, zuhany, pakolás, rész- és egészfürdő), életmódi elvek oktatását, mozgásterápiát, masszázst és gyógynövényeket alkalmaz.

Követelmények

1. A tevékenység gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatcsoportok
 - A beteg kikérdezése, tájékozódás a beteg, kliens anamnézisében.
 - Terápiás program összeállítása.
 - A kliens által alkalmazható eljárások elméleti hátterének szemléletes elmagyarázása, tanácsadás.
 - A hidroterápiás módszerek gyakorlati kivitelezése vagy betanítása.
 - Szükség esetén az orvos tájékoztatása az elvégzett terápiákról.
 - Kommunikációs, dokumentációs feladatok végzése.
 - A kliens folyamatos megfigyelése.

EGÉSZSÉGÜGYI MODUL: megegyezik az akupresször szakképesítés egészségügyi moduljával.

TERMÉSZETGYÓGYÁSZATI MODUL: megegyezik az akupresször szakképesítés természetgyógyászati moduljával.

2. Szakmai követelmények

A hallgató legyen képes:

- szakszerű terminológiával kikérdezni a beteget, tájékozódni a beteg, kliens anamnézisében,
- terápiás programot összeállítani,
- egészséges életmóddal kapcsolatos tanácsadást végezni, szemléletes előadásmóddal elmagyarázni a kliens által alkalmazható eljárások elméleti hátterének ismereteit,
- elvégezni az alternatív fizioterápiás, hidroterápiás eljárásokat, kezeléseket,
- betanítani a klienst/beteget a hidroterápiás módszerek kivitelezésére,
- az orvost tájékoztatni az elvégzett terápiáról,
- a beteget folyamatosan megfigyelni,
- hatékony kommunikációt alkalmazni,
- információs, dokumentációs feladatokat elvégezni,
- összefoglalni a természetgyógyászati elemterápiák élettani és biokémiai értékelését,
- ismertetni a vízgyógyászat történetét,
- definiálni az alternatív fizioterápiás vízgyógyászat alkalmazásának alapelveit,
- ismertetni a légfürdő, légzésgyakorlatok, légzésterápia lényegét,
- elkülöníteni az alternatív fizioterápiás módszereket, kiemelni a fizioterápiás módszerek lényegét, javallatait, ellenjavallatait, technikáját.

A vizsga részei

Gyakorlati vizsga

Egy anamnézissel meghatározott beteg részére alternatív fizioterápiás program összeállítása, kivitelezése, szakszerű dokumentálása.

Elméleti szóbeli vizsga témakörei

- A fizioterápia és a természetgyógyászati elemterápiák kapcsolata.
- A természetgyógyászati elemterápiák élettani és biokémiai értékelése.
- Vízgyógyászat története, mai gyakorlata.
- Alternatív fizioterápiás gyógyászat 5 pillére.
- Alternatív fizioterápiás vízgyógyászat alkalmazásának alapelvei.
- Légfürdő, légzésgyakorlatok, légzésterápia.

Alternatív fizioterápiás módszerek hatása, javallata, ellenjavallata, technikája

Lemosások:

- felsőtest,
- alsótest,
- teljes test,
- hasi.

Leöntések:

- hideg térd,
- váltott (hideg/meleg) térd,
- comb hideg,
- comb (meleg/hideg),

- lumbal forró,
- nyaki forró,
- kar hideg,
- kar váltott hideg/meleg,
- villámzuhany.

Pólyák:

- a pólyák segédanyagai,
- lábszárpólya,
- nedves harisnya,
- ágyékpólya,
- mellkaspólya
 - = hideg,
 - = meleg,
- nyaki pólya - hideg.

Pakolások:

- szénazsák,
- túrópakolás,
- gőzkompressz,
- szívkompressz,
- hasi pakolás
 - = hideg,
 - = meleg.

Fejgőzőlés.

Speciális módszerek.

Félfürdők, fürdők:

- fürdőadalékok,
- karfürdő
 - = hideg,
 - = melegedő,
 - = váltakozó hideg/meleg,
- lábfürdő
 - = hideg,
 - = melegedő,
 - = váltakozó hideg/meleg,
- ülőfürdő
 - = hideg,
 - = melegedő,
 - = váltakozó hideg/meleg,
 - = hideg félfürdő,
 - = meleg háromnegyedfürdő,
 - = meleg teljesfürdő,
 - = hideg leöntések meleg fürdők után.

Szauna.

Úszás mint terápia.

Helyes zuhanyzásról.

Forró whirlpool.

Szolárium.

Klímaterápia.

Hazánk gyógyvizei és jelentőségük.

Gyógynövények alkalmazása.

Masszázs élettani szerepe.

Frissítő masszázs.

A konkrét szakmai tételeket az ETI adja ki.

A vizsgázók teljesítményének értékelése

A vizsgázók teljesítményének értékelését az ETI által kiadott vizsgaszabályzat melléklete tartalmazza.

BIOENERGETIKUS TOVÁBBKÉPZÉS

A tevékenység leírása

A bioenergetikai ismeretekkel rendelkező személy, a továbbképzésének megfelelő gyógyító módszereket és állapotfelmérő módszereket kiegészíti bioenergetikai vizsgálatokkal és kezelésekkkel, melyek a következők lehetnek: bioenergetikai, radieszteziái, ESP-n alapuló módszerek, USUI, Reiki, RAI Reiki (Tifar, Arolo), Human Energia Jógája, Mahikari, Biegelbauer-féle fényadás.

A bioenergetikus a bioenergia szintet befolyásoló tényezőket, az ember testének közvetlen környezetében levő energia és kémiai térben fellépő, műszerekkel minimálisnak, szubtoxikusnak, határérték alattinak nevezhető behatásokat empirikus ismeretei alapján értékeli, majd a saját energiamezőjének felhasználásával a beteget, kliens energiamezőjének befolyásolására törekszik.

Követelmények

1. A tevékenység gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatcsoportok, feladatok

- A beteg kikérdezése, tájékozódás a beteg anamnézisében.
- A beteg, illetve közvetlen környezetének bioenergetikai feltérképezése.
- A lakókörnyezet, használati tárgyak bioenergetikai feltérképezése.
- Tanácsadás.
- Bioenergetikai kezelés.
- Kommunikációs, információs, dokumentációs feladatok végzése.
- Beteg, kliens megfigyelés.

EGÉSZSÉGÜGYI MODUL: megegyezik az akupresször szakképesítés egészségügyi moduljával.

TERMÉSZETGYÓGYÁSZATI MODUL: megegyezik az akupresször szakképesítés természetgyógyászati moduljával.

2. Szakmai követelmények

A hallgató legyen képes:

- szakszerűen kikérdezni a beteget, tájékozódni a beteg anamnézisében,
- feltérképezni a beteg, illetve közvetlen környezetének bioenergetikai szintjét,
- feltérképezni a lakókörnyezet, használati tárgyak bioenergetikai szintjét,
- az egészséges életmóddal kapcsolatos tanácsokat szakszerűen átadni,
- hatékony kommunikációs technikákat alkalmazni,
- információs, dokumentációs feladatokat ellátni,
- összefoglalni a bioenergetika elméleti ismereteit,
- az ember energiamezőjének anatómiai és patológiás ismereteit és működését rendszerezni,
- a természetgyógyászati táplálkozástan energetikai vonatkozásait összefoglalni,
- felsorolni a bioenergia mérésének lehetőségeit és megfogalmazni a bioenergia mérésének korlátait,
- ismertetni a geopatikus, strukturális és anyagszerkezeti sugárzások lényegét, a sugárhatások csökkentésének lehetőségeit és korlátait.

Szakmai vizsga részei

Gyakorlat:

A bioenergetikai vizsgálatok, kezelések megtervezése, elvégzése, dokumentálása.

A szóbeli vizsga során az alábbi témakörökben kell kérdéseket megválaszolni:

A bioenergetika elmélete, gyakorlata

- Az ember energiamezőjének anatómiája, normális és patológiás működése.
- Az aura és az energiaközpontok normális szerkezete extraszenzok tapasztalatai alapján.
- Az energiaáramlás zavarai a távol-keleti (kínai, indiai) orvosi elméletek alapján. Szerkezeti, színbeli stb. eltérések extraszenz tapasztalatok alapján.

- Ritmusok: akupunktúrák meridián ritmusok, asztrológiai hatások, bioritmusok energetikai hatása.
- Az energia (Prána, Chi) felvételét, áramlását kiegyensúlyozó módszerek: jóga, Chi-gong, Tai-chi, Do-in stb.

- Mentális technikák, szuggesztív, autoszuggesztív módszerek, imaginatív technikák energetikai hatása.
- Pozitív és negatív lelki beállítódás energetikai hatása.
- Tartós stressz energetikai hatása.
- Különböző, bioenergetika tárgykörébe tartozó technikák ismertetése.

A természetgyógyászati táplálkozástan energetikai vonatkozásai

- Az egyoldalú táplálkozás, túlzott böjt, diéta, hiányállapotok energetikai hátrányai. Az ételek elkészítési módjának energiaszintre gyakorolt hatása (mikrohullám, túlnyomás, egyéb főzési módszerek, illetve a nyers koszt energetikai összehasonlítása).
- Az ételek tartósításának, tárolásának energetikai hatása.

- Alkati különbségek hatása az egyén számára legegészségesebb táplálék kiválasztása szempontjából (Ajurvéda stb.).

- A táplálkozás hatása a jin jang egyensúlyra (makrobiotika).

A bioenergia mérésének lehetőségei és korlátai

- Érzékelés a kliensre és a vizsgálóra hangolva.

- A bioindikátor használata. Ingák használata (Rayotest, Körbler-féle bioindikátor, Béky-féle isis inga stb.).

- Reflexkiváltáson alapuló módszerek. Omura gyűrűteszt, Nogier-féle ariculocardialis reflex stb.

- Műszeres vizsgálatok bioenergiamérők, aurafényképezés, Voll-féle elektrodiagnosztika.

- Ryodoraku, termovíziós felvétel stb.

- A radiesztezia elmélet, gyakorlat.

Geopatikus, strukturális és anyagszerkezeti sugárzások. A sugárhatások csökkentésének lehetőségei és korlátai

- A geopatikus sugárzások vizsgálatának történeti áttekintése.

- A Föld energetikai hálózata. Hartman, Curry háló.

- Föld alatti vízerek. Egyéb negatív sugárzások.

- Pozitív föld alatti sugárforrások.

- Egyéb természeti tárgyak (kövek, kristályok, növények) mint sugárforrások. Mesterséges tárgyak: csövek, vízvezeték, padlófűtés stb. mint negatív források. Körszimmetrikus és periodikus minták energetikai hatása. Egyéb strukturális sugárzások. Piramis, sztupa.

- Körbler-féle új homeopátia és egyéb rajzolt alakzatok energo-informatikai hatásán alapuló módszerek.

- A negatív és pozitív sugárzások élettani hatása. Növényeken végzett kísérletek.

- A sugárhatás csökkentésére alkalmazott módszerek.

- A különböző tradicionális bioenergetikai iskolák tanításának összevetése.

A konkrét szakmai tételeket az ETI adja ki.

A vizsgázók teljesítményének értékelése

A vizsgázók teljesítményének értékelését az ETI által kiadott vizsgaszabályzat melléklete tartalmazza.

FITOTERÁPIA TOVÁBBKÉPZÉS

A tevékenység rövid leírása

A fitoterápia magában foglalja a betegek gyógynövényekkel vagy gyógynövénykészítményekkel (gyógyhatású anyagok) történő kiegészítő kezelését. Az alkalmazónak ismernie kell a növények fő hatóanyagait, azok hatását a szervezetre, a növények hatástani, illetve terápiás besorolását, alkalmazásuk módját, helyét és értékét a terápiás rendszerben. A gyógynövények és a tápláléknövények alkalmazása bizonyos esetekben átfedi egymást, ezért bizonyos táplálkozástanai összefüggésekre is tekintettel kell legyen.

Követelmények

1. A tevékenység során előforduló legfontosabb feladatcsoportok

- A beteg kikérdezése, tájékozódás a beteg anamnézisében.

- Az alkalmazott terápiához fitoterápia hozzáillesztése.

- Egyénre szabott gyógynövény-receptúra összeállítása.

- Gyógynövényfelhasználásról, tea elkészítésről a beteg felvilágosítása.

- Kommunikációs, információs, dokumentációs feladatok.

- Tanácsadás.

EGÉSZSÉGÜGYI MODUL: megegyezik az akupresször szakképesítés egészségügyi moduljával.

TERMÉSZETGYÓGYÁSZATI MODUL: megegyezik az akupresször szakképesítés természetgyógyászati moduljával.

2. Szakmai követelmények

A hallgató legyen képes:

- szakszerű terminológiával kikérdezni a beteget, tájékozódni a beteg, kliens anamnézisében,

- alkalmazott terápiához fitoterápiát alkalmazni,

- egyénre szabott gyógynövény-receptúrát összeállítani,

- gyógynövényhasználatról, tea elkészítésről a beteget felvilágosítani,

- egészségneveléssel kapcsolatos tanácsokat adni,
- hatékony kommunikációs technikát alkalmazni,
- információs, dokumentációs feladatot ellátni.

A vizsga részei

Gyakorlati vizsga:

Egy anamnézissel meghatározott beteg részére fitoterápiás program összeállítása, kivitelezése, szakszerű dokumentálása

Elméleti szóbeli vizsga témakörei:

- A gyógynövényekről általában.
- A fitoterápia története.
- A fitoterapeutikumok hatóanyag szerinti felosztása
 - = alkaloidtartalmú drogok,
 - = antraglikozid-tartalmú drogok,
 - = arbutintartalmú drogok,
 - = C-vitamin-tartalmú drogok,
 - = cserzőanyag-tartalmú drogok,
 - = csípős anyagokat tartalmazó drogok,
 - = flavonoidtartalmú drogok,
 - = illóolaj-tartalmú drogok,
 - = keserűanyag-tartalmú drogok,
 - = kumarintartalmú drogok,
 - = szaponintartalmú drogok,
 - = szénhidráttartalmú drogok,
 - = olajtartalmú drogok.
- Oki és tüneti kezelés a fitoterápiában.
- Receptúraképzés.
- Gyógynövények és mellékhatásaik.
- Tápcsatornára ható gyógynövények
 - = gyomorra ható gyógynövények,
 - = vékonybelekre ható gyógynövények,
 - = hasnyálmirigyre ható gyógynövények,
 - = máj- és epeműködésre ható gyógynövények,
 - = vastagbélre ható gyógynövények.
- Bőrbetegségek gyógynövénykezelése.
- Légúti betegségek gyógynövényei.
- Nyugtató hatású gyógynövények.
- Keringési rendszerre ható gyógynövények.
- Vérátáramlást segítő gyógynövények.
- Erekre ható gyógynövények.
- Húgyúti betegségek gyógynövényei.
- Immunstimuláns hatású gyógynövények.
- Aromaterápia
 - = illóolajok általános hatásai,
 - = aromaterápia módszerei,
 - = aromaterápia javallatai.
- Gyógynövények alkalmazási módjai.
- Apiterápia.

A konkrét szakmai tételeket az ETI adja ki.

A vizsgázók teljesítményének értékelése

A vizsgázók teljesítményének értékelését az ETI által kiadott vizsgaszabályzat melléklete tartalmazza.

FÜLAKUPUNKTÚRÁS ADDIKTOLÓGIAI TOVÁBBKÉPZÉS

A tevékenység leírása

A fülkagyló meghatározott pontjaiba bőrbe bevezetett vékony, 0,3 mm-nél nem vastagabb és 1,5 cm-nél nem hosszabb akupunktúrás tű beszúrása. A szúrást mindkét fülbe szimmetrikusan végzik.

A beavatkozás célja: a szenvedélybetegek leszoktatása, méregtelenítés (innen a másik név: akudetox), feszültségoldás. Hasznos kiegészítő módszer még álmatlanság, gyógyszermérgezés és elvonási tünetek esetén (delírium tremens stb.).

Követelmények

1. A tevékenység gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatcsoportok megnevezése

- A rászorultak felkutatása.
- A rászorultakkal való kapcsolat kialakítás.
- A rászorultak kezelés helyére történő szállítása.
- A beteg kikérdezése, tájékozódás a beteg, kliens anamnézisében.
- Fülakupunktúrás kezelés elvégzése.
- Gondozás.
- Utóellátás.
- Tanácsadás.
- Kommunikációs, dokumentációs feladatok végzése.

EGÉSZSÉGÜGYI MODUL: megegyezik az akupresször szakképesítés egészségügyi moduljával.

TERMÉSZETGYÓGYÁSZATI MODUL: megegyezik az akupresször szakképesítés természetgyógyászati moduljával.

2. Szakmai követelmények

A hallgató legyen képes:

- felkutatni a rászorult klienseket, betegeket,
- segítő kapcsolatot kialakítani a rászorult egyénnel, hozzátartozókkal,
- a rászorult egyéneket szakszerűen a kezelés helyére szállítani,
- a beteget kikérdezni, tájékozódni a beteg, kliens anamnézisében,
- a kezelési programot megtervezni,
- fülakupunktúrás kezelést elvégezni,
- gondozási feladatokat ellátni,
- utóellátási feladatokat ellátni,
- folyamatosan megfigyelni az egyént, klienset,
- tanácsadási feladatokat ellátni,
- hatékony kommunikációs technikát alkalmazni,
- dokumentációs feladatokat elvégezni,
- anatómiai, klinikumi, addikciós, akupunktúrás ismereteit alkalmazni.

Egyéb követelmények:

- A kezelő személye: stabil, addiktológiai szolgálatra hajlandóságot mutató, korábbi addiktológiai szolgálatot végző egyén. Legalább középfokú iskolai végzettséggel.

- A kezelés helye: a tisztifőorvosi ajánlásnak megfelelő helyiség: mosható falak, zárható szekrény, mosdó egy légtérben.

- A kezelés eszköze: a fenti méreteknél megfelelő akupunktúrás tűk. Az akupunktúrás tűk újrafelhasználása esetén hőlégmentesítő használata kötelező, így biztosított, hogy a tűk a sterilítás elveinek figyelembevételével mindig ugyanahhoz a kezelt személyhez tartozzanak (üvegfóliában tárolva, névazonosítóval ellátva, és papírvatta dugóval lezárva).

A vizsga részei

Gyakorlati vizsga

A kezelési program megtervezése, kezelés elvégzése, dokumentálása.

Elméleti-szóbeli vizsga témakörei:

- Az addikció mint világszerte az egyik legsúlyosabb közegészségügyi probléma.
- Az akupunktúrás eljárás lényege, alkalmazásának lehetőségei.
- Az akupunktúra és az akudetox rövid története.
- A fülakupunktúra felfedezése és kidolgozása.
- Az akudetox felfedezése és kidolgozása.
- Az akudetox koncepció lényege. Alkalmazásának területe.
- Az akudetox kezelés előnyei.
- Az akudetox és az egyéb akupunktúrás kezelések közötti különbségek.
- Szendélybetegségek.
- Álmatlanság, alvászavarok.

- Gyógyszermérgezések.

A kínai orvoslás alapfogalmai

I. Az egészség- és a betegségfogalom - keringéstudományból kiinduló - holisztikus megfogalmazása.

Az egyéb akupunktúrák megközelítései: a 12+2 kínai meridián és néhány fontos test-pont (helyük és indikációik)

II. Qi, a Yin-yang és a Jing fogalma

A biztonságos akupunktúra kezelés irányelvei (WHO, 1996.)

Alkoholizmus: betegségfogalom és következményei

Egyéb drogfüggőségek, a drogok eltérő hatásmechanizmusai

III. Kínai pulzusdiagnózis alapjai

A kezelési program megtervezése

A konkrét szakmai tételeket az ETI adja ki.

A vizsgázók teljesítményének értékelése

A vizsgázók teljesítményének értékelését az ETI által kiadott vizsgaszabályzat melléklete tartalmazza.

KINEZIOLÓGIAI TOVÁBBKÉPZÉS

A tevékenység leírása

A kineziológia a hagyományos távol-keleti gyógyászatra épülő gyógyítási és egészségfejlesztő rendszer, mely izomtesztet, speciális anamnézis felvétele, valamint speciális egyensúlyi és koordinációs technika segítségével oldja az ember távol-keleti megközelítés szerinti energiarendszerében levő blokádot, kiegyensúlyozatlanságokat. A kineziológia az emberi képességek, készségek fejlesztésével, egészségmegőrzéssel foglalkozik azáltal, hogy a múltban és a jelenben elszenvedett stresszek, traumák negatív nyomait semlegesíti. A kineziológia az orvostudomány, a pszichológia és a pedagógia határterületén lévő készségfejlesztő, kiegészítő gyógyító rendszer.

Követelmények

A tevékenység gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatcsoportok

- Betegkikérdezés.
- Izomteszt.
- Terápiás program felállítása (korrekció).
- Otthoni kezelés betanítása, megerősítő gyakorlatok előírása.

EGÉSZSÉGÜGYI MODUL: megegyezik az akupresször szakképesítés egészségügyi moduljával.

TERMÉSZETGYÓGYÁSZATI MODUL: megegyezik az akupresször szakképesítés természetgyógyászati moduljával.

A vizsga részei

Gyakorlati vizsga

Komplett izomtesztelés és stresszoldás betegen

Szakmai elméleti vizsga témakörei

- A kineziológia kialakulásának története.
- A kineziológia filozófiai háttere.
- Az izomteszt fiziológiai és energetikai háttere.
- Az izomteszt technikája.
- Meridiánok.
- Az egyensúly helyreállítása a kineziológiában.
- A tesztelésre használható izmok anatómiája.
- A táplálkozás és a kineziológia.
- Mozgásmódszerek a kineziológiában.
- A stressz.
- A kineziológia irányzatai.
- Kineziológia az öngyógyításban.
- Középvonal gyakorlatok.
- Nyújtási gyakorlatok.
- Energiagyakorlatok.

- Elmélyítő testtartások.
 - A kineziológia eszközei.
 - Az „egy agy” módszer alapjai, eszközei.
 - Testkód.
 - Fájdalomcsillapítás a kineziológiában.
 - Önpusztító viselkedési minták.
 - Fejlődéslélektan.
 - Életkori krízisek.
 - Tanulási, szakmai, életvezetési nehézségek.
 - Képességfejlesztés.
- A konkrét szakmai tételeket az ETI adja ki.

A vizsgázók teljesítményének értékelése

A vizsgázók teljesítményének értékelését az ETI által kiadott vizsgaszabályzat melléklete tartalmazza.

SZEMTRÉNING TOVÁBBKÉPZÉS

A tevékenység rövid leírása

A látásjavító szemtorna/szemjoga, látáshabilitáció, rehabilitáció: olyan komplex terápia, mellyel a rossz nézési szokásokból adódó látászavarok javíthatók, a fáradt szemizmok pihentethetők, a szem alkalmazkodó képessége tréning révén erősíthető. A Bates-módszer prevencióra és bizonyos szembetegségek esetén a szakorvosi kezelés kiegészítésére alkalmas.

Segítségével a csökkentlátást okozó szembetegségek esetén a látásmaradvány fokozható, progrediáló látáscsökkenés előrehaladása lassítható.

Követelmények

1. A tevékenység során előforduló legfontosabb feladatok leírása

a) A beteg kikérdezése, tájékozódás a beteg anamnézisében.

b) Gyakorlatok betanítása

- = nyak-váll torna,
- = külső szemizom-torna; akupressúra,
- = a szem akarattól függetlenül működő izomzatának, illetve keringésének javítására ún. lengetés,
- = nap-fényfürdő,
- = szemeltakarás kézzel; tenyerezés, palming; a szem megnyugtatása, relaxálás, imaginálás,
- = látás-nézés gyakorlatok,
- = a Schneider-féle központi és perifériás látótérstimuláló gyakorlatok.

c) Kommunikációs, információs, dokumentációs feladatok.

d) Tanácsadás.

EGÉSZSÉGÜGYI MODUL: megegyezik az akupresször szakképesítés egészségügyi moduljával.

TERMÉSZETGYÓGYÁSZATI MODUL: megegyezik az akupresször szakképesítés természetgyógyászati moduljával.

2. Szakmai követelmények

A hallgató legyen képes:

- a beteget szakszerűen kikérdezni, tájékozódni a beteg anamnézisében,
- gyakorlatokat betanítani,
- hatékony kommunikációs technikát alkalmazni,
- beteget folyamatosan megfigyelni,
- információs, dokumentációs feladatokat ellátni,
- orvost tájékoztatni az elvégzett terápiáról,
- anatómiai, klinikai ismereteit munkája során alkalmazni,
- az egészséges életmóddal kapcsolatos ismereteket átadni,
- alkalmazni relaxációs ismereteit.

A vizsga részei

Gyakorlati vizsga

A tevékenység során előforduló legfontosabb feladatok 1. b) pontjában rögzített gyakorlatok szakszerű elvégzése, valamint a dokumentált esetek megvitatása.

Elméleti-szóbeli vizsga témakörei

- A szem felépítése.
- Szem körüli izmok anatómiája.
- A látás élettana.
- A szem alkalmazkodó képessége.
- A látást befolyásoló szembetegségek
 - = rövid távollátás,
 - = kancsalság,
 - = öregszeműség,
 - = hályogok,
 - = csőlátás,
 - = degeneratív szembetegségek.
- Kontraindikációk.
- A szemtorna működésének elmélete.
- A módszer kidolgozójának és továbbfejlesztőjének élettörténeti ismertetése.
- A szembetegségek pszichés okai.
- Lelki támogatás a terápia alatt.
- Életmód-étrend változtatás.
- A relaxáció.
- Életmód tanácsadás.

A konkrét szakmai tételeket az ETI adja ki.

A vizsgázók teljesítményének értékelése

A vizsgázók teljesítményének értékelését az ETI által kiadott vizsgaszabályzat melléklete tartalmazza.
